

ELOFIZETÉS

HELYEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos petty sor egyenár 20 fill., minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM. 257

KIADÓHIVATAL
Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM. 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, június 6.

Mai számunk főbb közleményei:

Vallottak a Mladin-pőr tanul.
Arad részvétele a sport életben.
A 33-asok új ezredparancsnoka.
Golyózapor a templomtoronyból.
Vilmos fejedelem szokik Durazzóból.
Hét új törvényjavaslat.

A francia milliárdok.

Arad, június 5.

Ha a magunk állapota nem venné el a kedvünket a kárörvendezéstől, akkor ilyen szót üzenhetnénk át Franciaországba, Európa pénzeszsákjaihoz.

— *Voilà* — ez az önök pénzügyi éleslátása. A magyar értékek nem kellettek, a magyar adós nem kellett. A magyar mezőkről visszaszívták a milliárdokat, bevonták a hiteleket. Megvetően szóltak a mi gazdasági állapotainkról, a mi közéletünkről, a mi politikánkról. Egy ilyen meg olyan országba, ahol ez meg az történhetik, ahol minden beteg és minden fölfordult, — mondották, — nem adnak egy sous-t se. A hitelképességünknek föltja volt az is, hogy a hármasszövetséghez tartozunk. Vissza, vissza a francia pénzekkel, — irták. Azelőtt vidéki intézeteknek is jutottak a frankokból, — tavaly az államnak se adtak. Az első rémületet ez okozta közöttünk. Meg tudunk-e élni, ha a francia tőke, a legkövérebb, a legolesőbb a legbővebben heverő tőke elfordultólunk, megtagadja tőlünk szeretetét?

— És a magyaroktól elvont francia pénzeket, meg az egyéb pénzeket másként spekuláltak a francia tőkésék. Azzal gyanusították őket,

hogy hazafiságból a marokkói gyarmatokba, Franciaország új gazdasági érdekkörébe fekteti be. De ez alkalommal bebizonyult, hogy a francia tőkét a befektetéséül, a spekulációnál csakugyan nem vezetik hazafias érdekek, politikai nézőpontok. A francia bankár, a francia rentier keresni akar, többet, mint a mennyit például Magyarországon keresni lehetett volna. A francia tőkésék vettek szép finom mexikói, brazíliai és orosz papirokat. Most azután mindennap új vész hírek jönnek a francia tőzsdékről. Nem is milliárdokat, nem is száz milliárdokat, hanem milliárdokat veszítenek a francia tőkésék, a börzepapírok tulajdonosai a mexikói, brazíliai meg az orosz értékekben. Hihetetlen arányokban zuhannak az árfolyamok és ha valamikor a magunk piacainak gyöngé ellentálló képességéről szóltunk, — ime a francia tőke se tud elég erős lenni arra, hogy gátat vessen a rettentő áreséseknek. *Messieurs*, — nem lett volna jobb mégis a régi kuncsaftoknál maradni, a mely, ime, Franciaország elzárkózása után is megmaradt a lábán és ha megfogyatkozott, ha kapott is sebeket, mégis elég erős arra, hogy hitelbíró legyen?

A kárörvendés nemcsak erkölcstelen, hanem azért sincs helyén, mert a francia bajokat inkább az aggodalom érzésével kell tekinteni. Ha Franciaország az utóbbi években el is zárkózott tőlünk, azért teljesen függetlennek, szervesen elválasztottnak még se tekinthetjük magunkat a francia kapitalizmustól. Bankokban,

ipartelepekben, vállalkozásokban az érdekszálak százai fűznek bennünket, régebbi időkből eredők, Franciaországhoz, s ha ott súlyos bajok vannak, azok hatása átszáll mi ránk is. És ha ez nem is lenne, föltétlen hatással van a mi, egyébként is gyöngé befektetési piacunkra, hitel- és értékpapírforgalmunkra az a rémület, a mely a francia területeket a milliárdos árfolyam-veszteségek hatása alatt elfogja. Igaz, hogy nekünk nincsenek mexikói, brazíliai meg oroszországi értékeink, de a repedező falak láttára senki se érzi a maga házáat elég szilárdnak, elég biztosnak.

A pénzkrisisnek egyik legszomorubb fejezete ez, olyan betegsége, a mely ép azért veszedelmes, mert az okát bizonyosra nem lehet megállapítani. Mikor nálunk adta ki a mérget a pénzkrisis, a közgazdasági orvosok mindjárt megállapították az okát: a külföldi tőkék visszavonulása, meg a háború. Franciaország nem volt idegen tőkére szorulva, ez a háború, a mi talán még Albánia miatt fenyegethet, a francia érdekekkel nem kerül összeütközésbe. Miért beteg tehát Franciaország?

A betegségnek lehetne egy és más okát elősorolni, de abból ép oly kevés vigasztalást meritenénk, mint a milyen kevés hasznunk a kárörvemből lenne. Feszült, aggodalmas várakozás kíséri a francia tőke bajait, azzal a reménnyel, hogy ez a gazdasági válság csucspontját jelenti, a mely után talán megkezdődik a visszatérés a völgybe, a rendes viszonyok és a nyugodt élet medrébe.

A féktelen szőffrazsettek.

A női választói jog híveinek legutóbbi botrányos tüntetése óta a londoni rendőrség fokozott éberséggel őrködik a Buckingham palota és környéke fölött. A szőffrazsettek eddigi összes kísérletei, hogy bejussanak a királyi palotába, megtörték a rendőrség éberségén. A tegnapi nagy fogadóestélyen, amely a szezon befejezése előtt, az utolsó nagy udvari ünnepségen, eddig ki nem derített módon megjelent a harcos szőffrazsettek egy tagja is. Amikor a királyi pár belépett a fogadóterembe és elfoglalta helyét a trónemelőnyen, hirtelen kivált a fogadáson megjelent előkelőségek sorából egy előkelően öltözött, estélyi ruhás szép fiatal nő, a királyi pár emelvénye elé lépett, ott térdre vetette magát és hangosan, hogy a megjelentek egészen jól hallhatták, azt kiáltotta:

— Felség, meddig fogja Ön még tűrni, hogy országában kinnak a nők?

Az udvari szolgák egy szempillantás alatt megragadták a nőt és minden ellenállása dacára, kivitték a teremből.

A királyi pár egy mozdulattal sem árulta el, hogy a jelenetet észrevették s a jelenlévő előkelőségek teljes nyugalommal, mintha mi sem történt volna, elaklottak a jelenet felett.

A nőt, akinek nevét még eddig nem sikerült megállapítani, a palotai rendőrség vette őrizet alá.

A ma reggeli londoni lapok a legnagyobb fölháborodás hangján írják az esetről. Az egész sajtó egyhangulag szigorú rendszabályok életbeléptetését követeli a harcos szőffrazsettek garázdálkodásaival szemben. A lapok azt kívánják, hogy a törvényhozás léptesse újra életbe a botbüntetést a szőffrazsettek ellen. Kormánykörökben is el vannak határozva, hogy a garázdálkodó nőekkel szemben rendkívül szigorú rendszabályokat fognak életbe léptetni. A le tartóztatott szőffrazsetteket akkor sem bocsájtsák szabadon, ha éhségstrájkot kezdenek és életük komoly veszélybe forog.

Legnagyobb aggodalmuk azonban a képromboló, gyújtogató, minisztereket inzultáló szőffrazsettek országában élőknek az, hogy a tegnapi eset megismétlődhet: valamely furfangos harcos angol hölgy befurakodik ismét a királyi palotába. Idáig csak a miniszterek fogadó termét és lakását őrizték a félbolond hölgyek ellen, de most kénytelenek voltak szigorú rendszabályokat alkotni a királyi palotába meghívott előkelőségekkel szemben is. Ezután nem elegendő a Buckingham-palota küszöbének át lépésére az, hogy valakinél ott az udvari ünnepre szóló meghívó: külön kell igazolni, hogy csakugyan ő az, aki a meghívót kapta.

● A szőffrazsettek elleni védekezés így eljuttott már az angol udvarba is.

A Daily Chronicle így mondja el az esetet:

A Buckingham-palotában tegnap este a legelőkelőbb társaság két hölgytagja, akiknek társadalmi állásuknál fogva minden udvari ünnepre meghívásuk van, amidőn a királynének még be nem mutatott hölgyeket vezetett a trón elé a főudvarmesternő, a királyi pár elébe állott és hangosan, hogy mindenki hallhatta, így kiáltott fel:

— Felség, adja meg a nőknek a választói jogot!

A kinos jelenetnek udvari tisztviselők vetettek véget.

A királyi palotában történt incidens egész Angliában óriási elkeseredést keltett. Az egész országban a jövő hét folyamán gyűlések lesznek, amelyek a szőffrazsettek ellen fognak sürgős rendszabályokat követelni. A lapok statisztikai adatokat közölnek, amelyek szerint a szőffrazsettek garázdálkodásai ebben az esztendőben több mint 5 millió font kárt okoztak. A lapok azt követelik, hogy ne csak a szőffrazsetteket büntessék, hanem azokat is, akik a szőffrazsettek veszedelmes agitációját pénzzel támogatják. A statisztika szerint a szőffrazsettek ebben az évben több mint egymillió font sterlinget gyűjtöttek agitációs célokra.

Vallottak a Mladin-pör tanui.

Holnap befejezik a bizonyítást. — A „Hámory-bank.” — A védő csatározásai. — Izgalmas jelenetek.

Az Aradi Közlöny tudóstíjójától.

Arad, június 5.

Három nap óta ül az esküdtek előtt Mladin Miklós és az első délelőtt óta, amikor vallomását megtette, egyéb szavát nem hallani, mint az egyes tanuvallomások után, amikor felel az elnök kérdésére: van-e valami észrevétele? — ennyit suttog: *nincs*. Keveset is szólhat: hiszen az ő tetteről, a három revolver lövésről alig esik szó.

A nagyközönség előtt, amelynek sorában az ügyvédek, hivatalnokok között ma ismét szaporodtak a női színes ruhák és délelőtt néhány uniformis is, — itt Kürtös község minden korteskedése, Hámory és Mladinék minden összeköttetése bonckés alá kerül. A védelem sikerrel állítja sorompóba a tanukat, akik arról tudnak, hogy tiz esztendő kortesszolgálatban hogyan apadt el Mladinék azelőtt jelentékeny vagyona és hogyan került mindenük Hámory és Hámory-bank kezébe. A tanukihallgatással ma körülbelül végeztek, holnap még a bizonyítási eljárást iratok felolvasásával bevégezik és akkor megesketik tanuvallomására Hámory Lászlót is, akinek megesketése tegnap óta függőben maradt. Valószínű, hogy a szombati tárgyalás további részét a kérdések szövegezése tölti ki és így vasárnap kerül perbeszédre és ítéletre a sor.

A tárgyalásról ez a részletes tudósításunk szól:

Mladinék jegyzőt mozdítanak el.

A mai tárgyalás első tanuja elé nagy érdeklődéssel nézett a vád és védelem, a közönség egyformán. Nevét minden tanu emlegette, most végre rákerült a sor Szerény Sándorra, hogy tanuvallomást tegyen.

— 1894-től 1904-ig voltam Kurtieson jegyző — mondja.

— Ki indította azt a mozgalmat, melynek következtében önnek el kellett hagynia állását s mikor indult meg a mozgalom?

— 1902. végén indult meg a mozgalom. Mladin volt a mozgatója, de ő csak eszköz volt!

— Kinek az eszköze?

— Hámoryé?

— Honnan tudja ezt?

— Ő maga mondta. Vele személyesen beszéltem. A Függetlenségben támadó cikkek jelentek meg ellenem s akkor beszéltem vele. Ő kijelentette, hogy le kell mondanom jegyzői állásomról.

— Milyen eszközökkel dolgoztak ön ellen?

— Névtelen feljelentéseket adtak be ellenem a főbíró urnál s cikkek jelentek meg ellenem.

— Volt-e gyűlés ön ellen? — Volt! — Van-e önnek tudomása, hogy ez a gyűlés Hámory iniciatívájából indult? — Van! — Honnan tudja? — Mondtam már, hogy felkerestem s kérdeztem, hogy mit akar, mi a célja? Ő azt felelte, hogy semmi mást nem akar, csak hogy mondjak le. Ha lemondok, akkor nem törődik velem tovább. A csöcseléket felizzgatták ellenem a faluban. — Hámory ott volt a faluban? — Nem! — Miért mondott le állásáról? — Névtelen feljelentés alapján Baross főbíró vizsgálatot indított ellenem, meg másképp is kellemetlenkedtek nekem. — Ez Hámory utasítására történt? — Igen! — Közvetlen tapasztalásból tudja? — Nem, de mondták ne-

kem! — Hámory részt vett az ön elleni adatok gyűjtésében? — Azt nem tudom! — Van-e tudomása arról, hogy Hámory utasítást adott Mladinnak, hogy lázítsa fel ön ellen a népet? — Közvetlen tudomásom nincsen! — Van-e tudomása arról, hogy az ön elleni mozgalmat a nép indította-e meg, vagy Hámory dr.? — A nép nem indította meg! — Micsoda körülmények között és miért kellett önnek állását elhagyni? — Lemondtam! — Fegyelmi eljárás indult ön ellen? — Az indult, de a vizsgálatot lefolytatták és beszüntették.

A későbbiekéről, a Zachariás választásról meg a többi ügyről nem tud, mert többet nem volt a községben.

A negyvenezer koronás vagyon.

— Milyen volt Mladinék élete és milyenek vagyoni viszonyai abban az időben? — Azt nem tudom, hogy később milyen életmódot folytattak. Amíg én ott voltam, jómódu emberek voltak. — Mladin felesége szokott kártyázni? — Azt nem tudom! — Milyen viszonyban voltak Mladinék Hámoryval? — Jó viszonyban! Eljártak sűrűn egymáshoz. Rendeztek Mladinék ebédeket, mulatságokat? — Akkoriban még nem!

Marsieu dr. védő a következő kérdéseket intézi tanuhoz:

— Mily értékű vagyona volt akkoriban Mladinék? — Pontosán nem tudom. Lehetett negyvenezer korona körül. — Tudja-e, hogy Mladin feleségével nagyobb hozományt kapott? — Kapott hozományt, azt hallottam, de hogy mennyit, nem tudom! — Közvetlen tudomása nincs arról, hogy ki lázította ön ellen a népet és ki kívánta az ön távozását? Hát nem mondták önnek, hogy Hámory a mozgató? — De igen, mondták, csak közvetlen tudomásom nincs róla. — Azt nem vette észre, hogy Mladinék etették-itatták a népet s így hangolták ön ellen? — Nem! — Hallani sem hallotta? — De igen, csak közvetlen tudomásom nem volt a dolgról! — A Függetlenségben megjelent cikkek miatt miért ment Hámoryhoz? — Mert tudtam, hogy övé a lap!

Szabó Frigyes dr., sértett jogi képviselőjének kérdései a következők voltak:

— Tud-e tanu arról, hogy Mladinéknek 1904. táján szatóciszületük volt? — Tud-e arról, hogy a szatóciszülettel érzékeny veszteség érte őket? — Nem! — Ön azt mondta, hogy ön ellen névtelen feljelentést tettek. Tud-e arról, hogy Hámory dr. Aradmegye közigazgatási bizottságának közgyűlésén felszólalt és nagyobb beszédben követelte, hogy ön ellen fegyelmit indítsanak és számadásait vizsgálják meg? — A fegyelmit megelőzőleg mondott ön le? — Megindították a vizsgálatot, de még mielőtt befejezték volna, ön lemondott s a vizsgálatot ennek következtében szüntették be? — Igen!

Amikor Szabó dr. kérdéseit befejezte, Marsieu dr. semmisségi panaszt jelentett be:

— Kérem, nekem csak az elnök ur közvetítésével szabad kérdéseket feltennem, sértett magánjogi képviselője pedig közvetlenül érintkezhetik a tanuval!

— Neki is csak az ön utamon lehet kérdéseket feladni! — válaszolja az elnök.

— Semmisségi panaszt jelentek be! — mondja Marsieu.

„A nagyságos ur óhaja.”

A következő tanu Deák József postamester, aki hosszabb ideig lakott Mladinék házában. A Szerény ügyre vonatkozólag a következőket mondja:

— Emlékszem, hogy akkoriban valami mozgalom indult meg a jegyző ur ellen, de hogy mi volt a célja, azt nem tudom! — Miből állott ez a mozgalom? — Azt sem tudom! Abban az időben ott laktam Mladinék házában. Láttam, hogy gyakran sok ember gyűlt össze náluk, de hogy miért, azt nem tudom. Mladinné mondta, hogy a nagyságos urral tárgyalt és a nagyságos ur mondta, hogy csináljon egy kis mozgalmat a jegyző ur ellen. — Az etetések-ről, itatásokról tud? — Voltak etetések, itatások, mert a parasztemberek gyakran megfordultak náluk! — Mennyi ideig tartottak ezek az etetések-itatások? — A választások előtt egy-két nappal voltak. — Panaszkodott a választások után Mladinné, hogy nem kapta meg a pénzt Hámorytól? — Nem panaszkodott. — Azt tudja-e, hogy az a mozgalom, amelynek célja Zachariás megválasztása volt, a nép köréből indult-e ki, a község kívánta Zachariás megválasztását, vagy Hámory? — Csak hallomásból ismerem az ügyet. Mladinné mondta, hogy megbeszélte a dolgot a nagyságos urral és úgy állapodtak meg, hogy Zachariás legyen a jegyző. — A jegyzőválasztást megelőzőleg voltak etetések-itatások? — Voltak, de én azokon nem vettem részt, csak egy banketten, amely Mladinék kávéházában volt a választás után Zachariás tiszteletére. — A bankett költségeit ki viselte? — Ugy tudom Zachariás.

A két küldöttségről szintén hallomásból tud a tanu.

— Ki viselte a küldöttség költségeit? — Mladinék azt mondták, hogy Hámory utasítására ők viselték a költségeket. — Gyakran járt Hámory Mladinékhoz? — Elég gyakran! — Tud-e arról, hogy Hámory kölcsönöket adott Mladinéknek? — Erről nem tudok. — Meddig tartott Hámory és Mladinék közt a barátság és mikor és miért szűnt meg? — A Szerény-ügynél kezdődött. Talán másfél, vagy két évvel az előtt ismerkedtek meg. — És miért szűnt meg? — Azt nem tudom! — A Herczeg választáskor milyen szerepet vitt Mladin? — Korteskedett a faluban, meg a szomszédban is. Aztán összeszedte a választókat és a házában tartotta egy napig. — Hámory megbízásából tette ezt?

— Nem tudom. Csak Mladinék mondták, hogy a nagyságos ur óhaja, hogy Herczeg Ferencet megválasszák.

— Mondták Mladinék, hogy költöttek sokat a választásra? — Mondták, hogy sokba került, de azt is, hogy sokat lendített a választás korcsmajukon! — A választás után egy bankett is volt? — Nem a választás után, hanem a választás előtt! — Kinek az utasítására volt ez a bankett?

— Mladinné mondta, hogy a nagyságos ur utasítására!

— Hát arról tud-e, hogy a választások után hetenkint összejövelesek voltak Mladinék-nál, térszene, meg miegymás? — Igen. — Ezeknek a költségeit ki fizette?

— Hát aki jelen volt, fizette a cehhét, meg a zenészeket. Én rendszeren a gyógyszerésszel ültem, aztán este felé mindig ő mondta is még: „No Jókli, fizessünk, azt menjünk!” — Nem vette észre, hogy mások nem fizetnek? — Nem figyeltem! — Azt tudja-e, hogy Mladinné kártyázott? — Az utóbbi időben kártyázott, de csak hatosokban. Amint ő mondta, inkább a vendégek kedvéért!

A drága italmérési jog.

— Milyen vagyoni viszonyok között élték Mladinék? — Jó vagyoni viszonyok közt.

A vagyonuk akkor, amikor náluk voltam, megért vagy 120,000 koronát.

— Adósságik voltak akkor? — Nem tudom! — Nem tudja, hogy miért mentek Mladinék tönkre? — Nem tudom! — Nem emlégette ön előtt Mladinné, hogy őket Hámory tette tönkre? — Nem mondták, csak a legutóbbi időben. Régebben egyszer csak azt mondta nekem Mladinné, hogy

az italmérési engedélyt a nagyságos ur szerezte meg és az nagyon sokba került!

Marsieu védő kérdésére elmondja tanu, hogy hallotta, hogy Mladin hozományt kapott feleségével, de hogy mennyit, azt nem tudja.

Szabó Frigyes dr.: Tudja-e, hogy Mladinék egy szatósüzletet nyitottak és tudja-e, mi volt ezzel a céljuk? — Ők azt mondták, hogy könnyebbítsenek a szegény népen, hogy olcsóbban juthassanak hozzá mindenhez a parasztok, mert a többi bolt nagyon drága!

— Igaz-e, hogy Mladinné mindig vesztett kártyán? Mennyit tettek ki veszteségei? — Hallottam gyakran, hogy vesztett, de hogy mennyit, nem tudom.

Marsieu Jusztin dr.: Tudja-e, hogy Mladinék egyszerűen éltek? — Egész egyszerűen. A vigasság csak körülbelül tíz évvel ezelőtt kezdődött.

Most Hámory László intéz kérdést a tanuhoz:

— Ön azt mondta, Mladinné említette, hogy én megszereztem nekik az italmérési jogot s ez sokba került. Hogy mondotta ezt Mladinné, hogyan értette és hogyan érti ön?

— Azt mondta Mladinné, hogy bemeg a nagyságos urhoz, és megkérte, hogy szerezzen italmérési engedélyt. Mikor meg volt, mondta, hogy sokba került. — Hámory hogy nekem fizetett? — Azt nem mondta, hogy kinek kellett fizetni, csak hogy sokba került!

A „Hámory-bank.“

Nicorescu János román lelkész, aki 1904. óta van Kürtösön, vallomása elején lényegtelen dolgokat mond el, később azonban mindinkább magára vonja az érdeklődést.

Amikor Kürtösre költözött, Mladinéknek négy fertály földjük, házuk volt. Vagyonuk 60000 korona körül lehetett. Nyílt házat vezettek. Az asszony eleinte nem kártyázott, később azonban, körülbelül három-négy év óta igen. Hogy milyen összegbe és mily szerencsével, azt nem tudja. Választások alatt mindig korteskedtek, erre sok pénzt költöttek. Tudja azt is, hogy a segélyző egyesület ellen, amelynek vezetője az ő kollégája volt, akciót indítottak.

Szabó dr.: Mint a hitelszövetkezet igazgatósági tagja tudja-e, hogy 1912-ben, miután Mladinék nem törlesztettek és kamatokat sem fizettek, követelték, hogy peresítse őket, de Hámory a halasztás mellett volt? — Erről nem tudok. Mi nem követeltük a perlést, mert tudtuk, hogy nem tőlünk függ, hanem a nagyságos urtól.

Marsieu védő: A tanu azt mondta, hogy Mladinék a választások tették tönkre...

Elnök: Ezt a tanu nem mondta, csak azt, hogy korteskedtek!

Marsieu: Bankügyekben ki diszponált? — Ugy történt minden, ahogy a nagyságos ur

akarja. A Szövetkezetről a „sic volo, sic iubeo“ volt az elv!

— Igaz-e, hogy a kölcsönöket sokszor nem is a szövetkezetről, hanem Aradon kérték Hámorytól s az irodából csak kitelefonáltak, hogy könyveljék el? — A nagyobb kölcsönöket benne kellett elintézni!

— Folyt-e be bekebelezési illeték? — Azt nem tudom, mert a bekebelezéseket bent csinálták! (Derültség.) — Igaz-e, hogy a mérlegeket is bent csinálták s az igazgatók minden tárgyalás nélkül aláírták?

— Igaz! (Derültség.) Én sokszor mondtam, hogy tárgyaljuk le a mérleget igazgatósági ülésen alapszabályszerűen.

— Milyen kamatokat szedett a bank?

— Azt nem tudom, csak azt tudom, hogy magas kamatokat! (Derültség.) — Milyen magas kamatokat? — A, krízis idején 14-16 százalékot. (Derültség.) — És az előtt? — Tíz tizenkét százalékot! — Honnan kapta a bank a pénzt? — Benntől, a nagyságos urtól!

— Hány százalékot fizettek Mladinék?

Elnök: Nincs szükség erre a kérdésre. Itt a kimutatás, hogy nyolc százalékot!

Marsieu: Szépen! A kimutatásban nem is lehet több, mint a törvényes nyolc százalék. De én most tanukkal igazolom, hogy tizen-négy, tizenhat, meg több volt a percent!

Szabó Frigyes dr.: Tud-e a tanu a házvételről s ennek kapcsán egy Wertheim féle ezeröttszáz koronás váltóról?

— Nem, akkor még nem voltam Kürtösön.

Pascuti dr esküdt: A szövetkezet könyveit kizárólag Kurticson vezették, vagy Aradon is? — Kurticson is, Aradon is.

— És hol álltak a főkönyvek?

— Kurticson is, Aradon is, itt is vezettek könyveket, ott is.

Elnök: Honnan tudja, hogy Aradon is vezettek könyveket? — Az irnok uraktól, Weszelytől. — Hát hány könyvet vezetnek kint? — Egy főkönyvet (Derültség). Két oldal volt: egy bevétel és egy kiadás! (Derültség.) — Hát Aradon milyen könyvet vezettek?

— Ugyanilyent!

Fränkl esküdt az iránt érdeklődik a tanunál, hogy Mladin négy fertály földjét mikor és mennyiért adta el?

Hámory: Főtisztelendő ur azt mondta, hogy azt hallotta, hogy az önszegélyző egyesület ellen azért volt támadás, mert annak vezetője a kollégája, Mladin Gligor volt? — Én csak azt hallottam, hogy a nagyságos ur akart egy másik bankot csinálni. — És hallomása szerint ki intézte a támadást? — Mladin, Dragos tanító, meg a nagyságos ur!

Az orvosszakértők.

Nicorescu kihallgatása után az elnök szünetet rendelt, majd szünet után Auszterweil László dr. és Posgay István dr. törvényszéki orvosszakértőket Mladin elmebeli állapotára vonatkozólag hallgatták ki. A tárgyalásnak most új érdekes hallgatói vannak: Brenduss százados-hadbíró vezetésével néhány katonatiszt foglal helyet az első sorokban, hogy az új katonai büntetőperrendtartás életbeléptetése előtt némi praxisra tegyenek szert.

Mladin elmeállapotára vonatkozó jegyzőkönyvet olvassa fel Auszterweil László dr. Eszerint Mladin Miklós, akinek apja, anyja és négy testvére előtte ismeretlen betegségben halt el, családjában elmebetegség, vagy nehézkór nem fordult elő, katona nem volt, lúse nem volt, egyszer kifordult a kocsiból s fejére esett, de eszméletét nem veszítette el. Öreges küllemű korához képest, koponyájának alkotása lényeges eltérést nem mu-

tat, szemreflexei jól működnek, arcizmai kissé remegnek, kinyújtott nyelve kissé remeg, térdreflexe fokozott, behunyt szemmel kissé inog, hallucinációi, illúziói nincsenek, nehézkóros rohamai nincsenek.

Auszterweil dr. a következő véleményt mondja róla:

— Vádolt testi szervezete és gondolkodása a normálistól lényeges eltérést nem mutat. Olyan ismeretkora van, amelyet elvár az ember egy hasonló kora és foglalkozásu egyéntől.

Nem szenved sem elmebetegségben, sem öntudatlanságban, akaratának szabad elhatározási képességével bír és birt akkor is, amikor a tétet elkövette.

Marsieu dr.: Nem konstata, hogy a vádolt ideges, ingerlékeny, lobbanékony természetű?

— Ideges természetű s reflexei is fokozottak!

— Igaz-e hogy könnyen belesodródhat valamely végzetes tettebe?

— Az ideges emberek általában nem olyan megfontoltak!

— A rendkívüli felindulás kizárja-e a szabad elhatározási képességet?

— Ha a szabad elhatározási képesség korlátozva, lefokozva, vagy meg van szünve, az nem történhetik anélkül, hogy a vádolt öntudatlan állapotba ne kerülne. Ez a vádoltnál nem fordult elő!

Ezután a sérülésről szóló látéletet olvassák fel: az egyik sérülés a második és harmadik bordaközön, a jobb mellkas első felén, közvetlenül a szegycsont széle mellett van, a löcsatornának kivezető nyílása nincs. A háton a baloldali lapocka alatt fillérnyi nagyságu bőrhámlás van. Az első golyó a tüdőbe furódott, szóval husz napon tul gyógyuló sérülést okozott. — A vád kérdésére konstataja az orvosszakértő, hogy az ilyen sérülés tulnyomó részben halálos.

Elnök (Hámoryhoz): Sebe mennyi idő alatt gyógyult meg?

Hámory: December huszonkilencediktől január huszonharmadikáig a Pajor szanatóriumban feküdtem, február huszonharmadikáig a Riviérán és Sziciliában voltam. A gyógykezelés különben még ma is tart, mert a tüdő rugalmasságát még nem nyerte vissza.

Marsieu dr.: Igaz-e, hogy a balesetbiztosítási díjat még most is felveszi?

Elnök: Ez nem tartozik ide!

— Kérem, tudni akarom, mert nem tudom, sértett milyen magánjogi igényekkel lép fel!

— Hát akkor tessék majd kérdezni, amikor arra kerül a sor.

Posgay dr. meghallgatása után, aki ugyanazt adja elő, mint Auszterweil dr., a tárgyalás humoristájára Don Tarje Bellu kürtösi lakosra kerül a sor. A tanu olyan jókú humorral mondja el mondkáját, hogy az egész tárgyalótermet többször megnevetteti.

Don Tarje bérlője volt Mladinnak. Illetőleg Mladinnék — javítja ki magát — mert Mladin semmi sem volt a háznál. (Derültség) Amikor Szerény elmozdítása megtörtént — mondja — Hámory ur ott Mladinékna, hogy jó lesz, ha egy deputációt szerveznek, mert különben a főszolgabíró ur nem kandidateja Zachariást. Én Mladinnal elmentem a faluba és megmondtuk, hogy a nagyságos ur így parancsolja. Aztán bejöttünk Aradra a Hámory ur házához és ott felkértük, hogy ő vezesse a deputációt. Megmondták nekünk, hogy amikor a Főterre érünk, kiabáljuk „Éljen Hámory!“ (Derültség.)

Hámory parancsol, Mladinék dolgoznak.

Elnök kérdésére, hogy milyen szerepet játszott a deputációnál, meg egyéb ügyekben Hámory, tanu a következő választ adja:

— Hát az úgy volt, mint a gazdaságnál: Hámory ur volt a tisztartó, Mladinné az ispán, Mladin pedig, csak olyan, mint én, béres. (Derűtség.)

— Közvetlen tapasztalásból tudja, hogy Hámory adta a megbízást a deputáció szervezésére? — Hogyne, hisz én is ott voltam, amikor Mladinnak mondta, még kocintottam is a nagyságos urral. (Derűtség.)

— A deputációban szintén részt vett? — Hogyne, én voltam az első! — Kik vettek részt a deputációban? — Hát szegényebb emberek is jöttek. Én sem mentem volna, de bérlője voltam Mladinnénak, aztán különben is kaptam fizetést, egy forintot. (Derűtség.) — A többiek is kaptak pénzt? — Mindegyik kapott egy forintot, meg a nagyságos urtól szivart is! — Kitől kapta a forintot? — Mladinnétől! — Visszakapta Mladinné ezt a pénzt? — Azt nem tudom!

— Nem panaszkodott, hogy nem kapta vissza?

— Nem panaszkodott akkoriban, csak ez előtt egy évvel, fél évvel kezdett panaszkodni! — Ez előtt a deputáció előtt volt etetés-ítatás? — Kaptunk enni-inni. — És a városban? — Itt a városban nem kaptunk meleg ételt, csak pohár pálinkát, meg egy kis harapnivalót.

— Hogy éltek Mladinék? — Az asszony alig ment ki a kertből, annál kevésbé a férje, akiről tudta az egész falu, hogy egy fillért sem költött egész életében!

Hallotta, hogy az asszony szokott kártyázni, de közelebbit erről nem tud. 1901-ben Mladinéknek négy és fél lánca földjük volt és nagy házuk. A föld abban az időben lánconként 5000 forintot ért, ő maga is adott volna érte annyit.

— Miért mentek tönkre Mladinék?

— Amióta Hámoryval összeveszték, azóta van a baj, mert Hámory azt mondta az asszonynak, így csináljon Kurticsón, úgy csináljon Kurticsón, úgy hogy Mladinnénak most már nincs is semmije.

— Miért haragudtak meg egymásra?

— A Herczeg-választás miatt — fordítja a tanu vallomását a tolmács. — Ők akkor sokat költöttek, etettek-etettek, olyan rakás pénz volt náluk, mint egy dohánylevélsomó (derűtség) s csak osztották az embereknek, hogy menjenek a választásra!

— Ki adta az embereknek a pénzt?

— Az asszony! — Ő meg kitől kapta? — Azt nem tudom.

Marsieu dr. a Szerény megbuktatását, a jegyzőválasztást, az iskolaszéki választást intéző tizes szervezőbizottság után kérdezősködik vádlottnál. Nem tudok tizes bizottságról. Négyen voltak állandóan Mladinékknál, az egyik én voltam, kettő meghalt, a negyedik él még — Mikor voltak etetések itatások? — Akkor, amikor a deputációk voltak, csak pálinkát kaptak, csak a választáskor volt ebéd. Akkor malac is járta. (Derűtség.) — Ki rendelkezett az etetés-ítatás meg effélék felett?

— Reggelenként négyen bementünk Mladinékhez, akkor Mladinné mondta, hogy itt volt az este Hámory nagyságos ur és kiadta a parancsolatot. A parancsolatot Mladinné elmondta nekünk, mi aztán vettük a botot és mentünk. (Derűtség.)

— Milyen volt a viszony Hámory és Mladinné között? — Olyan jó, hogy két gyermeknek ő a keresztapja. Ugy éltek, mint a test-

vérek, hogy szinte összecsókolóztak. (Derűtség.)

Kisebb tanuskodások.

Don János tanu a Szerény-féle ügyről nem tud, a Zachariás választást Mladinné vezette, Hámory hívatta össze a gyűléseket, ezt onnan tudja, mert ha összegyűltek, Hámory is mindig megjelent. A zembereknek Mladinék adtak enni-innivalót, hogy ki fizette a költséget, azt nem tudja. Mladinné különben is mindig Hámory nevével jött a nép közé. A Herczeg választások után panaszkodott Mladinné, hogy nem kapta meg pénzét.

Morár János tud arról, hogy Mladinék etettek-ittak. Reggeltől estig ettek-ittak ott az emberek, nagyon sokba kerülhetett. Csak az Isten tudja, mennyibe.

— Mily vagyoni viszonyok között éltek Mladinék, a mikor Hámoryval megismerkedtek!

— Még a gyermekeimnek is kívánom! — válaszolt a tanu nagy derűség közepe.

Mladinék házához gyakran eljártak a faluban, az olyan volt, mint a bíróság.

— Odajártunk — mondja tanu — nyilvános ügyben, jegyzőelcsapási ügyben (derűtség) jegyzőválasztási ügyben, képviselőválasztási ügyben.

Laszik Mihály kocsis, aki akkoriban Hámory szolgálatában állott: lényegtelen vallo- mást tesz.

Marsieu dr.: Előfordult, hogy a nagyságos urral bementek Mladinékhoz, aztán maga ott várt a kocsival estétől másnap hajnalig?

— Az is előfordult talán kezszer! — válaszolja a tanu.

A tanuk megesketése után elnök a tárgyalást délután négy óráig felfüggeszti.

Mi történt a Hámory-irodában?

Délután az első tanu Jancsó Rudolf, aki három évig Hámory irodájában volt alkalmazva.

— A Kürtösi Takaréknak 26000, Hámory dr. nagyságos urnak 13000 koronával tartoztak Mladinék akkor, amikor én kileptem.

— Ott volt már ezen kölcsönök felvételénél?

— Nem, a huszonhatezer korona is, meg a tizenhárom is fenállott akkor, de közben kaptak disznóvásárlásra ötezer koronát. Mladin 1911. decemberétől nem fizetett kamatot. Kisebb összegeket gyakran utalványozott a nagyságos ur Mladinnénak, de nagyobb, a míg én ott voltam csak egyszer, az ötezer koronát. — Látta amikor Hámory a pénzt a kezébe olvasta? — Nem láttam, de mikor kijött a belső irodából, a kezében volt a pénz!

— Miután Mladin nem fizetett sem törlesztést, sem kamatot, tett a Hitelszövetkezet lépéseket, hogy a pénzt megkapja? — Nem! — Hát Hámory? — Ő sem. Csak a tizenháromezer koronás váltót óvatoita meg egyszer, mert későn küldték be a kamatot.

Hámory céljai.

Ezután a következő érdekes részletet beszél el:

— Miután Mladinék nem fizettek, mondtam a nagyságos urnak, hogy tenni kellene valamit. Felemlítettem, hogy Stern 18,000 koronáért megakarja venni az egyik házat, a Bulboka 12,000 koronáért a másikat, ezzel fedezve volna a mi követelésünk. De a nagyságos ur ezért nagyon megharagudott rám s az italmérés felett összeszólalkoztunk. Én akkor fel is mondtam, de aztán visszamaradtam.

— Miért nem fogadta el Hámory Stern ajánlatát? — Nem tudom. Neki céljai voltak. Azt hiszem, már régebben meg akarta venni a sarokházat, amely az övével szomszédos volt s

talán az italmérési jogot is meg akarta szerezni. Később azonban elállott a tervtől, mert a vasut mellett épült egy új épület s a szövetkezet oda kapott italmérési engedélyt. A nagyságos ur azt hitte, hogy az italmérési jog be van kebelezve, én pedig mondtam, hogy személyi jog, aztán ezen vesztünk össze.

— Tud e arról, hogy Hámorynál bent járt Mladin személyesen is megkérni, hogy adjon átírási, illetőleg törlési engedélyt?

— Igen. Mladinnal találkoztam az első szobában, amikor bement. Én aztán kimentem s ép akkor jöttem vissza, amikor Mladin elől, a nagyságos ur hátul kergették egymást. (Derűtség). A nagyságos ur egész a kapuig kergette Mladint. A kollegám aztán mondta:

Kár, hogy nem volt itt (derűtség) hallhatta volna, hogy szidtak egymást. (Derűtség).

— Amikor ön ajánlotta, hogy egyezzen bele a hazeladásokba, mit felelt Hámory? — Azt mondta, kérem ez nem lesz jó, ez így nem lesz jó, én félek.

— Nem panaszkodtak Mladinék, hogy milyen sokat költöttek a választásokra, meg arra, amit Hámory parancsol? — De mondták! Azt is mondták, hogy ezt a kölcsönt arra kaptak. — Arról nem tud, hogy nem jöttek-e Mladinék elszámolni az irodába? — De igen, jöttek számlakkal elszámolni, de azt Weszely ur intézte. Én csak a disznóvásárlásokról tudok. Mas elszámolás az én időmben nem volt.

Elnök: Van-e tudomása arról, hogy Hámory megegyezett Mladinnéval a hazak tehermentesítését illetőleg, de Mladinné ezt a megállapodást nem tartotta be?

Tanu: Erről nem tudok.

Marsieu dr.: Van-e tudomása arról, hogy Hámory meg akarta szerezni Mladinék italmérési engedélyt.

— Igen. Egyszer azt mondta nekem, hogy édes atyjának is volt Kürtösön italmérési engedélye, ő is akar szerezni, de ez nem sikerült, mert akkor a pénzügyigazgatóság nem adta vissza.

— Honnan tudja, hogy az ön idejében 26,000 korona volt Mladin tartozása a szövetkezetnél? — A könyvekből, amelyeket én vezettem. — Ön készítet kimutatást? — Igen. Akkor lejött dr. König ur Budapestről s a nagyságos ur tárgyalta vele Mladinékrol, hogy mit csináljon velük. Akkor készítettem a kimutatást, amely szerint Mladinék huszonhatezer koronával tartoztak. Kiállítottuk a nálunk levő bianco váltót és megóvatoltuk. — Hogy van az, hogy a követelést mégis 28000 korona erejéig érvényesítették s a váltót is ennyiről állították ki?

— Mladin tiltakozott is emiatt, s én mondtam a nagyságos urnak. De a nagyságos ur azt mondta, hozzá kell számítani a Bogdán-féle kétezer koronás váltót is. Bogdán rokona volt Mladinnak s Mladin mint forgató szerepelt a váltón. Mikor Bogdán meghalt, Mladin fizette a váltó kamatait.

— Tud-e ön egy Wertheim féle követelésről? — Igen! Tudja-e ön, hogy ez a követelés egyszer 5000 és másodszor 4700 korona alakjában szerepelt, szóval kétszer! — Igen! Figyelmeztettem is a nagyságos urat s emiatt kellett újra megcsinálnom a kimutatást.

— Szabó Frigyes dr.: Felszámították ezt az összeget ilyen formában kétszer Mladin terhére? — Nem. Emiatt vitakoztunk is s nézeteltérés volt közöttünk. — Tudja-e, hogy milyen kamatokat fizetett Mladin? — Nem, mert mig én ott voltam, egy krajcár kamatot sem fizetett.

— És a szövetkezetről milyen kamatot számítottak fel?

— *En tizzel terheltem meg, mig mi a Megyeitől nyolcra kaptuk.* A szövetkezetről meg kellett öt terhelni, mert különben veszteséggel zártuk volna a mérleget. Én az adószámláján így tíz százalékos kamatot írtam terhére, hogy nyereséget mutathassunk fel. — Mennyit fizettek a szövetkezetről a többi adósok? — Tizenkét százalékot! — Másnak is voltak ott üres váltóblankettái?

— Nem. — A csődnyitáskor ott volt ön Hámorynál? — Igen! — Tudja, hogy Mladin járt ott, hogy írja alá a csődmegszüntetési kérvényt? — Azt tudom, hogy Zubor ügyvéd ur többször járt nála. Később azonban Hámory mondta nekem, „lássa, még is jó ember vagyok én, feloldottam a csődöt!”

Két év, amelyik tiznek számít.

Jancsó Rudolf ezután elmondja, hogy Stern igen is hajlandó volt 18.000 koronát lefizetni, ez a pénz a zsebében is volt, de Hámory még se ment bele a szerződés megkötésébe.

Moróczy Dénes ügyész: Milyen viszonyban van Hámoryval?

— *Békében váltunk el egymástól.* Hámory azt mondta nekem, hogy jobb, ha békén elválunk, hiszen amugy sem tudunk egymással egyezni. Az volt a baj, hogy a nagyságos ur teljesíthetetlen megbízásokat adott nekem. Amikor kiléptem Hámory szolgálatából, a nagyságos ur azt mondta:

„Itt a bizonyítványa, ebből láthatják, hogy nálam két évig volt tisztviselő, ami máshol tíz évet számít.”

Marsieu Jusztin dr.: Hol tartották a kürtösi hitelszövetkezet könyveit? — Odakünn, de mindig hoztam be ellenőrző ívet az irodába. — Ön is tagja volt az igazgatóságnak? — *Ebbe én nem mentem bele.* (Derűtség.) — Igaz-e, hogy Hámory és Weszely Aradon fizettek ki kölcsönöket a takaréknévben? — Igen. Szentpálinéknak 12.000 koronát fizettek ki az aradi irodában és másnap Kürtösön bevezették a könyvekbe a kölcsönt.

A kürtösi intelligencia Mladinéknál.

Halasi Nagy Béla kürtösi gyógyszerész a következő tanu. 1905-ben költözött Kürtösrre. Azt nem hallotta, hogy Hámory megbizta Mladinékat az intelligencia összetartásával, de az igaz, hogy az intelligencia ott jött össze: Majdnem mindennapos volt ilyen összejövetel, hetenként kétszer térene is a kertben. — Fizettek ezeken az összejöveteleken? — Én fizettem, de úgy hallottam, hogy bizony általában nem fizettek. — Járt Hámory az összejövetelekre? — Névnepokra, nagyobb lakomákra eljött. — A Herczeg-féle választáson milyen szerepet vittek Mladinéknak? — Mladin nem szerepelt, hanem Mladinné annál inkább. Ő vezetett a községben mindent. Ha egy plajást kellett választani akkor is ott volt. Hogy ezt Hámory parancsából tették nem tudom.

— Mikor szűnt meg a jó viszony Mladinéknak és Hámory között? — Két-három év előtt, amikor a szövetkezeti helyiség átadása miatt differenciák támadtak. — Hallotta-e, hogy Mladinéknak nem fizette meg a költségeit Hámory? — Mladinné a harag beállta után panasolta nekem, hogy a választási kiadásait Hámory nem fizette ki.

Moróczy ügyész: Tud-e a próbálványokról, amelyeket a revolverből tett Mladin? — Szomszédjukban lakom, a kerítésen át hallottam egyszer 2-3 lövést, de hogy ki és miből lött: nem tudom. — Mikor történt ez? — A merénylet előtt pár héttel. — Kártyázott-e Mla-

dinné? — Igen, én velem is, de mindig kis összegbe. A kártya nem okozhatta Mladinéknak romlását. Legtöbbször hozomra játszott Mladinné és ilyenkor nem fizetett utólag sem. Ha husz koronát elvesztett, a pinkapénzből folytatta a játékot, vagy hozomra játszott. Nagyobb összeget sohase kockáztatott.

Marsieu dr. védő: Az árverés után hallotta-e, hogy Mladinéknak kétségbeestek italmérési joguk elvesztése miatt? — Hogyne! Mladinné bejött a patikába és sirva panaszkodott, de hallottam ezt a panaszt Mladintól is.

Pletyka a lövés próbákról.

Weitz József kürtösi állami iskolai igazgató-tanító először az elnöknek arra a kérdésre felel, hogy hallott-e Mladinéknak Hámory elleni merényletre készülődéséről.

— Az iskolai felügyelő-bizottság ülésén egyszer az az impresszióknak volt, hogy Mladin és Mladinné merényletet követnek el Hámory ellen. — Mi adott okot erre az impresszióra? — Oka tulajdonképpen az volt, hogy csak azt hallottam, hogy nekem Halasi gyógyszerész ur említette, hogy Mladinné lövőgyakorlatokat végzett udvarán és Halasinak azt mondta: *Azért tanulok löni, hogy egyszer, végezhessek Hámoryval.* — Más készülődést, revolvért, izgatottságot az ülésen nem tapasztalt? — Semmit.

Bittó elnök a tanu által említett beszélgetésről megkérdezi Halasi Nagy Béla gyógyszerészt, aki ezt a felvilágosítást adja:

— Baráti bizalommal említettem azt a kombinációt, hogy Mladinéknak, akik haragban vannak Hámoryval, még utóbb képesek lesznek lelőni őt. Más a lövésekről nem mondtam.

Elnök (Weitzhez): Milyen volt a viszony Mladinéknak és Hámory között? — Mladinéknak által történt minden a községben és Hámory mindig náluk volt. Mladinéknak vezették a Szerény, az óvónő, az én elmozdításom érdekében a mozgalmat. Ez az utóbbi nem sikerült. — Mi volt a szerepe Mladinnak ebben a mozgalomban? — Ő volt a végrehajtója Mladinné és Hámory közti megállapodásoknak, ő preparálta az embereket. — Miért adósodtak el Mladinéknak? — Ennek Mladinné pazarlása volt az oka. Házi, üzleti teendőket másokkal végeztetett, akik szabadon gazdálkodhattak. Mladinéknak nagy estéket rendeztek, 20-30-50 vendéggel. Az ilyen estéken többször, körülbelül minden másodikon ott volt Hámory is. Mladinné nagyban kártyázott, hatvan koronás kassza is volt többször.

Az ügyész kérdéseire Weitz elmondja, hogy a kürtösi hitelszövetkezetnek felügyelő bizottsági elnöke, azonban ilyen minőségében nem tudhat arról, hogy Mladinéknak ügyei milyen természetűek voltak a pénzügyi szervezetre. Azután hosszasan beszél arról, hogy milyen érdemei vannak Hámorynak az állami iskola körül.

Marsieu Jusztin dr. védő egyetlen egy kérdést intézett Weitzhez:

— Mondja meg a tanu ur,

tartozik Hámorynak, vagy a kürtösi szövetkezetnek? — A szövetkezetnek tartozom.

A választ a hallgatóság és az esküdtek nagy mozgással fogadták.

Nyolc százalékos kamat?

Illés László kürtösi tanító 1905. óta ismeri Mladinékat, de az összes körülményekről, amelyek a tárgyaláson szóba jöttek, csak hal-

lomásból tud és legtöbbször azt sem tudja, hogy kitől hallotta, amit hallott.

— Miért szűnt meg a jó viszony Hámory és Mladinéknak között? — Mert Mladinéknak nem tudták a kamatokat fizetni. — Tud arról, hogy Mladinéknak merényletre készültek? — Hallomásból tudok. De csak azt hallottam, hogy Mladinné készült valamire. Mladinról sose hallottam ilyet.

— *Mi ön a Kürtösi Takaréknál?* — Pénztáros vagyok. — Mivel tartoztak Mladinéknak a takaréknak? — 28.000 koronával. — És Hámorynak? Hallomásból tudom, hogy körülbelül 14.000 koronával. — A kürtösi intézet könyvei hol voltak Aradon, Hámorynál, vagy odakünn? — Az újabb időben voltak benn Aradon is az irodában. Mérlegkészítéshez hozták be.

Moróczy ügyész: Jancsó Rudolf szerint csak 26.000 korona volt Mladinéknak tartozása. Igaz ez? — Pontosan 28.365 korona volt a tartozás. — Jancsó Rudolf (fölszól a tanuk sorából): Kérem, én azt mondtam, hogy 26.000 korona volt Mladinéknak nevében, 2000 korona Bogdán Szavéta nevében állt.

Bittó elnök: Az előbb mást vallott!

Dressnán Gyula esküdt: Ugyanezt mondta az előbb is! Teljesen ezt vallotta. (Az esküdtek helyeselnek.)

Hámory László föltelmekezik a tanuk padjáról és közbeszól. A hallgatóságból élénk püsszegés hangzott, amire Hámory ki is fakadt:

— Csak jogom van szólni!

Az ügyész tovább kérdezi Illést: Milyen kamatot fizettek Mladinéknak? — Hét-nyolc százalékot. — A pénzkrisis alatt is? — Ha jól emlékszem: akkor is nyolc százalékot. Többet soha.

Egy esküdt: Talán negyedévre gongolja a nyolc százalékot?!

Marsieu Jusztin dr. a tanuhoz: 1911. februárjában Mladin egy 5000 koronás váltót számítottatott le. Ön fizette ki annak az összegét? — Részben én. — Mennyit fizetett ki? — Ötezer koronát? — Már nem emlékszem. — Mégis tudnia kellene, hogy leolvasta-e az ötezer koronát Mladin kezéhez?

— Nem olvastam le a pénzt, mert a váltó csak el lett számolva. (Mozgás.)

— Köszönöm. Eleget tudok.

Amit akartam: bizonyítottam!

Moróczy Dénes királyi ügyész a bizonyítás kiegészítésénél kérte már, de most ismételtén kéri Drágos József tanu kihallgatását. Drágos a pénzügyi intézet könyvelője, ő tisztázhatja ezt a kérdést.

Marsieu Jusztin dr. ellenzi a kihallgatást. Ha itt van a kürtösi takaréknak pénztárosa és elmondja, hogy ötezer koronás váltót bevett, de annak értékét nem fizette ki, akkor már nem kell semmit tisztázni. Drágos vallomására ezek után nem kíváncsi, sőt eláll többi bejelentett tanu kihallgatásától is, mert amit bizonyítani akart, azt bizonyította.

A bíróság rövid tanácskozás után megtagadta Drágos tanukihallgatását, mert a kérdéses tényközlést tisztázottnak tartja.

Az „igazgató ur“ aláírásai.

— Sarokba szorított tanu. —

Wessely Rezső magánhivatalnok, az utolsó tanu a következőket vallja:

— Rég óta, már két év óta suttoják Kürtösön, ahová, mint a Kürtösi Takaréknak egyik igazgatója gyakran kijárok, hogy Mladinék mérnyelre készülnek a nagyságos ur ellen. Elmondtam a nagyságos urnak is, aki azt válaszolta: „Hisz én nem bánhattam el jobban Mladinékkel, hát mit akarnak?“

— Miért szakadt meg a jó viszony Mladinék és Hámory között?

— Ugy gondolom, hogy azért, mert az asszony folytonosan kártyázott, egészen lezüllettek, anyagilag tönkre mentek a bank bekebelezte a kölcsönöket.

A házaladási ügyről a következőket mondja:

— Az első házaladási ügyről azt tudom, hogy Mladinné bent járt a megállapodott a nagyságos urral. Sternnek tizenötezer koronát kellett volna fizetnie készpénzben, vagy biztosított értékben. De Mladinné nem tartotta be a megállapodást, hanem felvett ötezer koronát. Később bentjárt Stern, de ő sem tarthatta be a megállapodást, először, mert nem volt pénze, hanem váltót hozott, s másodszer, 5000 koronát Mladinnénak fizetett s így legfeljebb csak tizenháromezer koronát fizethetett volna nekünk, a többi házaladási ügynél ugyanígy jártak el Mladinék.

— Ki okozta Mladinék romlását? — Különböző okok. Az asszony kártyázott s ez a szenvedélye nagy összegeket emésztett fel. Fényűzően éltek, örökös vendégségeket tartottak, dinom-dánomokat. — Hát a Hámory megbízásából intézett választásokról mit tud? — Tudok egy iskolaszéki választásról, amelynek költségeit a nagyságos ur kifizette. Ezek kis összegek voltak. — Látta, mikor Hámory kifizette a pénzt? — Nem. Kisebbszámúakat kifizetett az iroda is.

— Adott-e megbízást Hámory Mladinéknek a választások szervezésére? — Tudok a Herzeg-féle választásokról. — Mit fizettek ott és mennyit?

A tanu (rövid hallgatás után): Az asszonynak adtunk pénzt máról-holnapra elszámolásra. Hogy mennyit, azt nem tudom. Ezeket az összegeket legtöbbször a nagyságos ur fizette saját zsebéből. — Ki számolt el dr. Hámoryval? — Az asszony! — Hol történt az elszámolás? — Aradon kellett, hogy történjen! — Ne arról beszéljen, ami kellett volna, hogy történjen, hanem ami történt! — Kérem, ez még az én időm előtt volt, de láttam az elszámolást. — Mennyi volt az összeg, amit így elszámoltak? — Nem tudom... Egy pár ezer korona.

— A számlákat látta? — Sok mindenféle irás volt ott! (Derűtség.) Különben Csóthy számtiszt irtól hallottam a dolgokról sokat beszélni.

— A Szerény jegyző ügyéről hallott beszélni?

— Hallottam a Csóthy számtiszt irtól.
— Hallotta-e, hogy Hámory megbízást adott volna Mladinéknek Szerény megbuktatására?

— Nem!

Moróczka Dénes királyi ügyész: Irt-e ön egy levelet Mladinéknek, amelyben felszólította őket, hogy a bérletet illetőleg a Közgazdasági Bankkal tárgyaljanak? — Igen! — Ki bizta meg ezzel? — Hámory dr. ur!

Elnök felolvassa a levelet, amely szerint ha Mladinék a bérletre vonatkozólag nem állapodnának meg, értesítik őket, hogy a koros-

mát bezárják s megteszik a lépéseket az italmérési jog megszerzése iránt. — Hát Hámory ur bizta meg önt. Azt a megbízást adta, hogy ilyen tartalmu levelet írjon? — Nem egészen. Csak azt mondta, hogy értesítem őket, menjenek tárgyalni a bankhoz. Az italmérési jogról köztünk volt szó diskurzus közben.

Szabó Frigyes dr.: Tud-e tanu arról, hogy a 14.000 koronás kölcsönből vették meg Mladinék azt a házat, amelyben a vendéglő és szövetkezet volt?

— Tudomásom van erről annyiban, amennyiben ez a könyvekből kitünik. A nagyságos ur a házon volt terheket fizette ki ebből az összegből akkor, amikor a házat megvették. — Igaz-e, hogy máskor azon a címen, hogy ezen a telken az egyik traktust felépítse s a másikat átalakítsa, szintén nagyobb összeget vett föl? — Igen.

Elnök: Milyen összeget? — Azt nem tudom pontosan. Annyit tudok, hogy 3500 korona kivételével, amelyet sertésvásárlásokra kaptak, a többi házvásárlás, házépítés, italbeszerzés és anyagbeszerzés céljaira kapott.

Szabó dr.: Igaz-e, hogy Mladin, vagy Mladinné majdnem minden pénteken bejöttek Hámory irodájába s számlájukra pénzt kértek és kaptak? — Igen, majdnem minden pénteken. Az elszámolás szóbeli volt s vagy a nagyságos ur fizette ki őket, vagy a pénztár. — Igaz-e, hogy 1912. februárjában Mladinné megjelent sértett irodájában s olyan proviziót követelt valami szövetkezeti ügyből, amelynek eredete 1905-re, a hitelszövetkezet alapítására ment vissza? A sértett azt válaszolta, hogy megkapta, de amikor Mladinné erősködött, Hámory így szólt: „Jól van, kifizetem. De mondja meg, jár-e még önnek valami?“ s erre Mladinné azt felelte, hogy nem! — Igen, ez egy pénteki napon volt.

A vitás ötezer korona.

Szabó dr.: Az előbb illés tanu azt mondta, hogy Mladinné utolsó ötezer koronás kölcsönét nem teljes összegében folyósította. Nem-e az iroda adta a hiányzó részt előlegkép?

Marsieu dr. (az elnökhöz.) Ezen kérdése feltevése ellen élöknem tiltakozom!

Elnök: Mi, miről van szó kérem? Nem hallottam a kérdést?

Szabó dr. megismétli a kérdést, amelyet az elnök azután feltesz a tanuhoz. A védő emiatt semmisségi panaszt jelent be.

Tanu: A legtöbb kölcsönt az irodában folyósították.

Marsieu Jusztin dr. (tanuhoz): Igazgató ur kérem szépen (derűtség) hány részvénye van önnek?

Elnök: Nem tartozik a dologra, erre a kérdésre ne tessék válaszolni!

Ki irta alá Hámory nevét?

Marsieu: Amikor csődbe ment Mladinné, emlékszik mennyi váltót óvatoltak meg és mennyit jelentettek be a csődbe? — Nem jelentettünk be semmit! — És ha még is van az ön aláírásával ellátott ilyen meghatalmazás? — Nem emlékszem rá!

Marsieu Jusztin dr. felmutatja a meghatalmazást, amelyen ott van Wessely aláírása. — Tanu nem válaszol semmit.

— Az előbb ön azt mondta, hogy a Mladinnéhoz intézett levélre ön irta Hámory aláírását? — Igen, felhatalmazásra?

A védő felmutatja a szóban forgó eredeti levelet: — Ez az a levél? — Igen.

A védő most egy másik levelet vesz elő: — És ez a levél? Kinek az aláírása ez?

— Ez Hámory dr. uré!
A védő (a két levelet az elnöknek adja át.)

Kérem konstatálni, hogy a két aláírás teljesen megegyező.

Néhány pillanatig kínos csend fekszi meg a tárgyalótermet, egy pere mulva azonban megszólal az elnök:

— Nem egyforma a két aláírás!

— Kérem irásszakértők kihalgatását!

— Felesleges!

Marsieu (a tanuhoz): Ön azt mondja, hogy Sternnek azért nem adhattak törlési engedélyt, mert Mladinné eljárása nem volt tisztességes. Miért nem volt tisztességes? — Mert 5000 korona előleget vett föl, holott a vételárat a jelzálogos hitelezőként szereplő szövetkezetnek kellett volna fizetnie. (Derűtség.)

A Stern féle felajánlott váltóra vonatkozólag megkérdi a védő, hogy ismerte-e Stern apósát, aki elfogadóként szerepelt.

— Ön, mint szakferfiu, mint igazgató, csak meggyőződött a felajánlott zsebrés vagyoni állapotáról!

Szabó dr.: Tiltakozom az ellen, hogy a tanuhoz ilyen hangon intézzék a kérdéseket!

Végül Pascutiu dr. esküdőt intéz arra nézve kérdést a tanuhoz, hogy hány váltója volt Mladinnak, majd az elnök a tárgyalás folytatását holnap reggel kilenc órára halasztotta.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az elvesztett szerződés. (Sherlock Holmes kép az Urániában.) Az Uránia színház ma a világ legnagyobb detektívjének egyik legkiválóbb esetét mutatja be. Sherlock Holmesnek hosszú és diadalmas pályafutásán sok mindenféle ügye volt, de a legtitokzatosabb, a legdiszkrétebben kezelendő és legizgalmasabb bűnesete az volt, amelyben Anglia egy fontos, titokzatos diplomáciai okmányát kerüti kézre, mely rejtelmes módon eltűnt. A rendőrség egész apparátusát mozgósította az okmány kikutatására, de hasztalan. És már biztosnak látszott, hogy a tolvaj csak az alkalmat várja, amikor a szerfelett fontos iratot átadhatja az ellenséges nagyhatalomnak, mikor Sherlock Holmes zsenialitása végre megoldja a rejtély nyitját és visszakeríti az okmányt. A másik slager egy elátkozott ország leírása, a kincskeresők viszontagságainak, nyomorúságainak, szenvedéseinek kepe, mely csak azon az uton éri őket, melyen a kincs hazájáig eljutnak, hogy azután kincs helyet pusztaságot találjanak. A műsort több kiváló pótkép egészíti ki. 5

* Az Apolló színház új műsora, mint rendezés, a filmpiac legújabb és legjobb képeiből van összeállítva. A mozi premier-publikum valóságos elragadtatással nézte végig „Az okmányhamisító“ című drámát, amely a legmélyebb emberi érzéseken épül fel és az élet igazi problémáit állítja a néző elé. Nagyon érdekes ez a dráma, amely nemcsak az izgalmas cselekményénél, hanem a pompás kialakításánál fogva is különös érdeklődést érdemel. Az Apolló új műsorának több számai is nagyszerű szórakozást nyújtanak. 3

* Psilander-hét az Apollóban. A jövő héten minden nap más-más Psilander-dráma kerül bemutatásra az Apolló-színházban. A kiváló moziár legjobb alakításait s maradandó sikereit idézi vissza az Apolló-színház, amikor a legkiválóbb Psilander-képekből reprizeket mutat be egy héten keresztül. A Psilander-képek keretében természetesen nemcsak a világ legnépszerűbb moziszínészét látjuk viszont, hanem mindazokat a kiváló művészeket és művésznőket is, akik Psilanderrel együtt játszottak. 3

* A Szalay-féle zeneintézet tanári hangversenye holnap délután 5 órakor lesz megtartva az intézet nagytermében (Szabadság-tér 7. II. em.) Vendégeket szívesen lát az igazgatóság. Műsor ára 60 fillér.

* Vizsgahangverseny. A dr. Mezey- és Zay féle kitűnő hírnevű Aradi Akadémiai Elők. Zeneiskola (Andrássy-tér 8.) nagyszabású vizsgahangversenye, elsőrangban művészi nivójú műsorral, június 14-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a Fehér Kereszt nagytermében.

* Le a férfiakkal hétfőn és kedden. 5

Hét új törvényjavaslat.

(A képviselőház ülése.)

Fővárosi tudósítónál.

Budapest, június 5.

Napirenden mindössze ez a rövid mondat szerepel: A további teendők iránti intézkedések. Mégis meglehetősen az élénkség ja munkapárti oldalon. Tisza István gróf miniszterelnök korán megjelenik és az elnökkel tárgyal. De itt vannak a miniszterek ugyancsak egytől-egyig. A mai napon ugyanis egész sereg javaslatot terjesztenek be, köztük néhány fontosabb igazságügyi törvénytervezetet is. Az elnöknek nincs jelen.

(Megemlékezés Kossuth Ferencről.)

Beöthy Pál elnök tízezer órákor nyitja meg az ülést és elparentálja Kossuth Ferencet, akinek az emlékét jogyzkönyvileg örökíti meg a Ház.

Elnöki előterjesztések következnek. Desbordes Ernő sürgős interpelláció iránt adott be kérvényt a gyulafehérvári népgyűlés feloszlata ügyében. Az engedélyt megkapta, az interpellációra a napirend megállapítása után kerül sor.

(Új törvények.)

Sándor János belügyminiszter Ungvármegye 5% os pótdójáról terjeszt be törvényjavaslatot. Balogh Jenő igazságügyi miniszter a polgári perrendtartásról szóló 1911-iki törvény életbeléptetéséről, a kölcsönös végrehajtási jogsegélyről szóló Ausztriával kötött szerződés beicikkelyezéséről, a hatósági személyek büntetőjogi védelméről és a becsület védelméről szóló törvényjavaslatokat nyújtja be. Harkányi János kereskedelemügyi miniszter a drágakövek és igazgyöngyökkel való kereskedésben a karátrendszer alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot nyújt be. Jankovich kultuszminiszter pedig a nem állami polgári iskolai és tanítóképzőintézeteki tanárok özvegyeinek és árváinak ellátására vonatkozó javaslatot.

Mindezeket a javaslatokat kiadják a bizottságoknak.

Az elnök javasolja, hogy a legközelebbi ülés napját a Ház ne állapítsa meg, hanem bizza meg az elnököt, hogy mihelyt a bizottságok elkészülnek munkáikkal, a jövő hét folyamán 6 hívja össze a képviselőházat.

A Ház elfogadja az elnök javaslatát.

(Az erdélyi román izgatók)

Ezután Desbordes Ernő sürgős interpellációt intéz a belügyminiszterhez a betiltott gyulafehérvári népgyűlés ügyében. Ezen a gyűlésen az egyik szónok azt mondta, hogy „nagyobb gazsággal nem csináltak törvényt az utóbbi időben Magyarországon, mint a választójogi törvényt, de nemsokára megváltozik a helyzet és reméljük, hogy Erdélyt román parlament fogja kormányozni.” Az ilyen beszéd alkalmas arra, hogy a mostani nehéz időkben nagy izgalmat keltsen Erdélyben. Kérde a belügyminisztert, hajlandó e az ügyben vizsgálatot indítani.

Sándor János belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a vizsgálat megindult. Nem ez az egyetlen ilyen eset. A románok türelmetlenségüknek másutt is kifejezést adtak. Mindezek a tünetek azonban nem zavarhatják meg a kormányt a nemzetiségi béke érdekében indított akciójában.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Az ülés vége féltizenkettőkor.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre vasárnap, június 7-én délelőtt fél tizenegy órákor tartja a kör helyiségében (Tabajdi Károly-utca 1. sz.) rendes évi közgyűlését. A közgyűlés a folyó évi adókiivetés ügyével is foglalkozik és e fontos tárgyra való tekintettel a kör elnöksége kéri a tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

(*) Az aradi máv. dalegylet június 6-án szombaton este nyolc órákor rendezi pártoló tagjai tiszteletére a Millenium vendéglő nagytermében dalestélyét. Az elnöyösen ösmert dalegylet, mely már országos és kerületi verse nyeken is mindenkor sikeresen működött — részt vesz az augusztus 13—16-án Kolozsváron tartandó országos dalosversenyen is. Az országos dalosversenyek szabályzata szerint a versenyző dalosegyesületek kötelesek a dalosverseny műsorába felvett összkarokat is betanulni, nyilvánosan előadni és az előadást igazoltatni. A máv. dalegylet a most szombaton tartandó daloslestélyen fogja azon kötött versenyösszkarokat elénekelni s a felkért bíráló bizottság által az előadást igazoltatni. A daloslestélyre a rendezőség meghívót nem ad ki, hanem ez uton kéri a dalt pártoló közönséget a daloslestélyen való megjelenésre. Belépő díj nincsen.

Arad részvétele a sport életben.

(Ujabb áldozatok a testedzésért.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 5.

Örvendetes jelenségnek kell mondani, hogy Arad város törvényhatósága igen sokszor és behatóan foglalkozik sportkérdésekkel. Az ifjúság testnevelése kezd olyan helyet elfoglalni az országos kérdések sorában, ami egy haladó államban megilleti azt. Ma már nemcsak beszélnek róla, hanem városok és társadalom óriási pénzáldozatot hoznak abban a reményben, hogy a fiatalság egészségesebb, edzettebb és ami ezzel együtt jár, keményebb gerincű és tisztább fejű lesz, mint az a múltban volt. Csak az állam marad el a sportfejlesztők tömegében.

Arad város szabályozási bizottsága ma délután Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével tartott ülésében ismét foglalkozott az Aradi Atletikai Klub és a Korcsolya egyesület különböző kérelmeivel és ezek tárgyalása közben került nyilvánosságra, hogy a Testnevelési Tanács, a legfőbb állami sport forum százezer, mond százezer koronát kapott a kultuszminisztertől sportfejlesztési célokra. Ebből az aradi sportegyesületek állítólag harmincezer koronát kapnak, ha kapnak. Milyen elenyésző csekélység csak ahhoz is, amit Aradon a sport barátok igen szép serege már eddig is áldozott a testedzésért, pláne ahhoz képest, amit a város nyújt az egyesületeknek.

A városszabályozási bizottság mai ülésén ugy az AAK., mint a Korcsolyázó egyesület kérvényei kedvező elintéztést nyertek. Nagyon helyesen és ez ellen nincs is szava senkinek. Azonban a városnak nem szabad megelégednie azzal, hogy megteremtí a sportegyletek fejlődésének anyagi feltételeit. Az olyan mecenás, mint Arad, ha komolyan fogja fel hivatását a sporttal szemben, gondoskodni tartozik arról is, hogy az egyesületekben csakugyan egészséges sportélet éljen, hogy a sport üzése oly módon történjék, ahogy azt a cél megköveteli és különösen arra kell törekednie, hogy az egyesületek egymáshoz való viszonya olyan legyen, amely a békés együttműködésnek válik hasznává. A város tanácsa nemcsak a város javaiért, pénzéért, nemcsak anyagilag felelős, hanem felelős azért is, hogy a város presztizsével és anyagi támogatásával dicsekedő intézmények, sőt egyének is komolyan teljesítsék azt a feladatot és oly szellem-

ben működjenek, amint azt az áldozat meghozatalánál elgondolja a törvényhatóság. A sportegyesületek vezetőségében a város képviselőinek helyet kell biztosítani és így a törvényhatósággal elevebb kapcsolatot kell teremteni.

Láttuk, hogy a sport kérdések tárgyalása nyomán igen nagy szociális problémák vetődnek fel és kerülnek megvitatásra, megoldásra. Ma például a városszabályozási bizottság ülésén a korcsolyázó egyesület ama kérelme, hogy Baross parki pályáján négy tennisz groundot létesíthessen szőnyegre vetette a gyermekjátzóter kérdését. Varjassy Árpád nyári ovodák gondozó helyek létesítését tartja szükségesnek, Zubor Andor kijelentette, hogy ha a város a nyáron át gondoskodik óvónőről, akkor a Neptun női fürdőjében egész szezonnal helyet kapnak a belvárosi családok gyermekei, a kik nem tarthatnak mellettük nevelőnőt, vagy bont.

— Az egész város területén rendezni kell a játszótérek kérdését — mondotta Zubor a bizottság helyeslése közepette.

Ime ilyen nagyjelentőségű szociális munka sarjadzik a sportfejlődés nyomán és érthető, ha a közönség, felismerve a testedzés igazi jelentőségét és szerepét a társadalom életében, komoly munkát akar látni és ha ezt látja, szívesen áldoz is.

Az A. A. K. sporttelep ügyét, mint ismeretes, a legutóbbi közgyűlés azzal adta vissza a tanácsnak, hogy az egyesület vezetőségének bevonásával tárgyalja újra, mert a törvényhatóság megnyilatkozott hangulatából az tűnt ki, hogy a város örök tulajdonul nem akarja átengedni a 7100 négyszöglet. A szabályozó bizottság mai ülésén megjelent Vas Gusztáv az egyesület alelnöke is. Szathmáry János bejelentette, hogy az egyesület most azt kéri, hogy a város a telepen szükséges befektetésekre felveendő ötvenezer korona kölcsönért vállaljon kezességet. A város nem vállal rizikót — ugymond — mert az egyesület be tudja bizonyítani, hogy képes lesz törleszteni az adósságát. A Testedző Tanács — jelentette ki Szathmáry — százezer korona felett rendelkezik és ebből Aradnak 32 ezer koronát juttat, ha az A. A. K.-nak lesz sporttelepe. Kéri, hogy a város 25 esztendőre engedje át használatra a telket azzal a feltétellel, hogy az közcélokra bármikor visszavehető, de a befektetéseket a város anyilagosan megtéríteni tartozzék. A bizottság a kérelem teljesítését javasolja a közgyűlésnek azzal a kikötéssel, hogy az építési tervek és költségvetések előzetesen bemutatandók, az ifjúságnak meghatározott napokon átengedendő a telep és 25 év leteltével, ha az A. A. K. kéri, a telek ismét átengedendő.

A korcsolya-egyesület, tekintettel arra, hogy hatvenezer korona befektetéseket eszközöl, azt kéri, hogy a parkrészt ne tiz, hanem 20 évre engedjék át, a város vállaljon garanciát a hatvenezer koronáért és engedje meg, hogy gyermekjátzóter helyett négy tennisz pályát létesíthessen. A bizottság mindenben teljesíthetőnek találta a kérelmet, azonban kikötötte, hogy a pálya körüli séta ut a közönség rendelkezésére álljon, a tennisz pályák nyilvános jellegűek legyenek, azokat bárki bérelhesse és a tarifa a tanácsnak jóváhagyás céljából bemutatandó. A játszótéret a park más részén, ott, ahol a Neptun fürdő anyag raktára áll az egyesület saját költségén tartozik létesíteni és berendezni, a Neptunnak a város a Marosparton raktár céljaira megfelelő áron területet enged át.

Golyózápor a templomtoronyból.

(Az örült szerelmes merénylete. — Kiirtott család. — Ostrom a templom ellen)
Távirati tudósítás.

Sopron, június 5.

Egy sopronmegyei békés kis sváb faluban egy nekivadult és tébolyodott agyu ember, kiirtott egy egész családot, békés emberekre lövöldözött, akiket a véletlen utjába hozott és azután elbástyázta magát a falu templomának tornyába. Csendőrök, a felfegyverzett lakosság ostromolja e falusi Fort Chabrole-t.

Nagyhöflány községben, amely Kismarton szomszédságában fekszik, tegnap délután egy Tomsits Ágoston nevű, huszenhat éves gazdag legény vadászpuskával kiment a mezőre. Rauscher Lajos gazdát kereste, akinek leányába szerelmes és aki kikoszarozta a szenvedélyes falusi Don Juant.

Rauscher feleségével s leányával krumplít kapált, amikor a megvadult legény rájuk tört. Tomsits

szó nélkül felkapta vadászfegyverét, célba vette először Rauschert, azután annak feleségét és végül a leányt. Eldördültek a lövések, Rauscher és felesége szörnyethalva terültek el a földön, a leányt pedig oly súlyosan sebesítették meg a golyók, hogy amire a faluba vitték, kiszivedett.

A mezőn dolgozó parasztok összeszaladtak a lövések zajára, üldözőbe vették a legényt, aki futva menekült, közbe hátra lőtt, hogy visszatartva üldöztesse.

Egy Teinhoffer Ágoston nevű ember szembe került vele, Tomsits rálőtt és Teinhoffer holtan bukott a földre. A legénynek sikerült a falu templomába menekülni. Felfutott a toronyba, ahol csak ma reggel fedezték föl. Csendőrség fogta körül a tornyot és felfegyverzett parasztok, akik lövöldöztek fel, de a torony könyökölője megvédte a lövésektől Tomsitsot. Tomsits százhatvan lövést tett, öt embert sebesített meg súlyosan, akiket orvosi kezelésre Bécsbe szállítottak.

A esendőrség és lakosság végre is lőtávolnyira vonult és mert tehetetlen a tébolyodott gyilkossal szemben, megerősítést kért a szomszédos községek esendőrőreitől.

A nép félelemmel tekint a templom felé, melynek tornyában megjelenik Tomsics Ágoston. Néha elvonul egy-egy percére. félreveri a harangokat, majd felül az orgonához és vadul, félelmet gerjesztően szólaltatja meg a sipokat. Egy pillanattal később már újra ott van a toronyban, vállához emeli a puskát és kedvtelással kilövi a szomszéd házak ablakait.

Nagyhöflányból jelentik délután: Tomsics Ágostont eddig még nem tudták kézre keríteni. Sopronból egy század katonaságot kértek. A torony alatt öt rendőr áll, akik Tomsicsra lövöldöznek, de nem tudják eltalálni. Minden lövés után megkondítja a harangot annak jeléül, hogy még él. A esendőrök védelmi állásban vannak, mert Tomsics lefelé lövöldöz. Állítólag 200 töltényt vett magához, amelyből eddig 180-at használt el.

Délután négy órakor jelentik: A katonaság kérésétől elállottak, ehelyett 23 esendőr indult el Nagyhöflányba. Tomsicsot lehetetlen megközelíteni, mert senkinek sem felmenni a toronyba. Az örült ember értelmetlen szavakat kiabál. Hogy mennyi töltény van még nála, nem tudják.

Sopronból jelentik: Éjszaka még mindig nem sikerült kézre keríteni Tomsicsot. Eddig tizenegy embert sebesített meg, egy esendőrnek a szájába lőtt, a sekrestyésnek pedig kilötte a szemét. Ugy látszik, hogy az örült ételt és italt is vett magához. Állítólag 500 töltény van nála.

HIREK.

A 33-asok új ezredparancsnoka.

(Tobisz Frigyes nyugalomban. — Barza Simon ezredes a kommandáns.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 5.

Éjszaka vesszük a hirt, hogy a király Tobisz Frigyest, az aradi 33. gyalogezred parancsnokát egészségi okokból állásától felmentette és utódjául Barza Simont, a 98. joesfstadti ezred ezredesét nevezte ki aradi ezredparancsnokká.

Ez a hír nem egészen váratlan, mert az ezredparancsnok már hónapok óta betegeskedett. Mindössze alig egy évet töltött Aradon, ahová a múlt év májusában nevezte ki a király Barbini Sándor utódjául. Itt kedves modorával csakhamar népszerűsége tett szert katonák és polgárok között egyaránt. Néhány hónappal ezelőtt, amikor szabadságra utazott, a vonaton szélütés érte és akkor egy Bécs melletti szanatóriumba vitték. A gondos ápolás sokat javított az ezredparancsnok állapotán, ma már jól érzi magát, azonban egészsége nem áll annyira vissza, hogy újból szolgálatot teljesíthetne. Az ezredparancsnok, aki most is távol van Aradtól, már nem is tér vissza állomáshelyére.

Vilmos fejedelem szöki Durazzóból.

(Skutari lesz az új székváros? — A hatalmak akciója.)

Távirati tudósítás.

Róma, június 5.

Trotha marsall Neuwiedbe utazott, hogy Vilmos fejedelem fivérének jelentést tegyen.

A Stephani ügynökség jelenti Durazzóból tegnapi kelettel: A városban kihirdették az ostromállapotot és elrendelték a malisszoroknak a felkelők ellen való vonulását. Később ezt visszavonták, mert egyrészt be akarják várni a fejleményeket, másrészt mivel néhány malisszor vonakodott a felkelők ellen vonulni.

Konstantinápolyból jelentik: A Tanin tudósítója a fölkelők siaki táborából azt írja, a fölkelők ragaszkodnak ahhoz a követelésükhöz, hogy albán fejedelem csak mohamedán lehessen. Erősen tüntetnek a szultán mellett és Albániának Törökországhoz való visszaesését követelik.

Berlinből jelentik: Megbízható forrásból közlik, hogy az a hír, mintha Vilmos fejedelem elhagyni készül trónját, nem felel meg a valóságnak. A fejedelem el van határozva, hogy minden támadással szemben az összes rendelkezésére álló eszközökkel legerélyesebben megvédi trónját.

Berlinből jelentik: Diplomáciai körökben beszélnek, hogy régen teljesedett be jóslat olyan pontosan, mint amilyent Vilmos császár mondott Wied hercegnek, akinek azt ajánlotta, hogy ne bocsátkozzék be az albán kalandba.

Berlinből jelentik: Félhivatalos forrásból azt közlik, hogy a fejedelem elhagyja Durazzót és máshova teszi át székhelyét. Az új székhely valószínűleg Skutari lesz.

Durazzóból jelentik: Az albán kormány elfogadta az epiroták követeléseit. Kavallában az abruzzo herceget akarják fejedelemmé tenni. Az orthodoxok tömegesen hagyják el Durazzót.

Bécsből jelentik a Pester Lloydnak: Hötendorfi Konrad vezérkarifőnök tegnapi kihallgatása összefüggésben van azzal a beszélgetéssel, amelyet a vezérkari főnök legutóbb folytatott Moltkéval és amelynek beavatott körében nagy fontosságot tulajdonítanak.

Triesztből jelentik: Az Austro Americano Kaiser Franz József nevű hajójára ma az albán partokról Kimara tájékán többször rálöttek. A lövések nem találtak.

Rómából jelentik: Diplomáciai körökben elterjedt hír szerint az osztrák-magyar kormány beleegyezett abba, hogy valamennyi hatalomnak egyenlő része az albán állami bankban s kivételes helyzete sem Olaszországnak, sem a monarchiának nem lesz. Így most már megszűnt az az ok, amely miatt az entente a 75 milliós kölcsönt a banktól megtagadta. | |

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változékony idő várható, sok helyütt esővel, vagy zivattal és hőszűréssel. — Sürgönyprognózis: Változékony, sok helyütt csapadék, zivatarok, hűvösebb idő.

— A hadügyminiszterium új osztályfőnöke. Budapestről jelentik: A Pester Lloyd értesülése szerint Ófelsége Günzl Antal altábornagyot, a külügyminiszterium osztályfőnökét állásától felmentette és utódjául Tamassy Árpád honvédelmi miniszteri osztálytanácsost nevezte ki és ebből az alkalomból neki a Ferenc József rend középkeresztjét adományozta a csillaggal.

— A hercegprimás biborossá avatása. Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelenti: Jankovich Béla kultuszminiszter ma este Bécsbe utazott, hogy részt vegyen Csernoch János hercegprimásnak a bécsi udvari plébánia templomában végbemenő biborosi avatásán.

— A bukaresti cári látogatás. Párisból jelentik: Az itteni orosz nagykövetségen az a hír, hogy Izwolszky nagykövet Bukarestbe utazik, hogy jelen legyen a cár és a román király találkozásán. Bukarestből jelentik: Az Adeverul jelentése szerint Gosemikin orosz miniszterelnök és Witte Bukarestbe érkeznek.

— Andrassy leánya beteg. Budapestről jelentik: A Vörös Kereszt-kórházban tegnap vakbél ellen megoperálták Andrassy Gyula gróf leányát, Clarisset. A műtét, amelyet Lumnitzer professzor végzett, kitűnően sikerült és a beteg egészen jól érzi magát. Állapota iránt igen sokan érdeklődnek. Maga Andrassy Gyula gróf az egész délelőttöt a beteg ágyánál töltötte.

— Az aradi Vadász-társulat új tagjai. Lőcs Rezső helyettes polgármester elnöklésével tartott választmányi ülésében az aradi Vadász-társulat tagjai sorába ma a következőket vette fel: rendes tagok lettek: Schill József, Bohus Lajos báró, Koromzay Frigyes, Uray József, Greiner Károly, Kabdebó János, Vertán István, évdijas tagokul megválasztottak: Königsseggy Fidélgrof, Lukácsi Miklós, Németh János, Litsek Ákos dr., Baross Lajos dr., Darányi János, Szathmáry István.

— Halálozás. Najmányi Béla aradi végrehajtó felesége született Repecsky Antonia ma reggel 51 éves korában elhunyt. Temetése holnap délután 3 órakor lesz Tököli tér 6. számú házból. Halálát férje, két gyermeke és rokoni gyászolják.

— A rossz aszfaltutak rossz helyreállítása. Az autbuszok által járt rossz aszfaltutak fenntartásáért a Magyar aszfalt részvénytársaság az eddigi 600 korona helyett 15000 koronát kér. A legutóbbi közgyűlés aggodalommal fogadta a tanács javaslatát, amelyben a fenntartási díjak felemelését proponálta és az ügyet újabb tárgyalásra visszaadta a tanácsnak. Ma a jog pénz és közlekedésügyi bizottság együttes ülésben tárgyalta a kérdést és változatlanul ismét elfogadásra ajánlják az aszfalttársaság követelését. Hady Antal bizottsági tag szóváltette, hogy az utjavítások nem történnek elég lelkiismeretesen, mert a társaság a sok utromlásnak eredeti baján, a rossz betonlapon nem változtat a javítások alkalmával, hanem megelégszik azzal, hogy tessék-lássék elsimittatja és föléje önteti a félig elégett elhasznált aszfaltot, melyhez egy kevés új anyagot kevernek.

— Szökés a háremből. *Triesztből* jelentik: Igaz, szép romantikus történet és szől egy gyönyörű török leányról, azaz, hogy most már fiatal asszonyról, Izzed basa gyermekéről, akit az apja modernül külföldön neveltetett, de akit odaadott érdekből egy dús gazdag török férfihoz. A leány a kérést nem szívelte a háremébe nem kíváncsított. Mégis rákényszerítette az apja ebbe a házasságba. A következménye mindennek aztán ez lett. A fiatal asszony megszökött a háremből. Szolgálatot öltözve elszaladt a konstantinápolyi kikötőbe s egy épen induló Lloyd-gőzös kapitányától védelmet kért. Meg is kapta. Pár perccel az indulás előtt ott termett a férj, követelte a feleségét, a kapitány nem adta, arra a másfél-száz ezer koronát érő ékszereket követelte. A fiatal asszony nem adta őket, mert az övé az a sok drágaság. A férj dühösen távozott, panaszt tett az apjánál. Izzed pasa utána ment a leányának Triesztbe s megfenyegette, hogy kitagadja, ha nem megy vissza a hárembe. A gyönyörű asszonyka azonban nem ment vissza.

— Feszty Árpád temetése. *Budapestről* jelentik: Ma délután 3 órakor a művész világ és a nagyközönség részvétele mellett beszentelték Feszty Árpád holttestét. A díszes ravatalhoz délelőtt 10 óra óta járulhatott a közönség. A gyászszertartást Novák István erzsébetvárosi plébános végezte, az Operaház ének-kara pedig gyászdalokat adott elő. *Jendrassik Jenő* a képzőművészeti társulat, *Déri Béla* a Nemzeti Szalon nevében mondott gyászbeszédet. A koporsót azután kivitték a keleti pályaudvarra, ahonnan Ogyallára szállították és itt a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— Átadták a debreceni kollégiumot. *Debrecenből* jelentik: A tiszántúli református egyházkerület közgyűlése ma végződött. A tegnapi esti közgyűlésen Kun Béla dr. akadémiai rektor vezetésével az akadémiai tanárok elbúcsúztak a kerülettől, mert a közgyűlés megszüntette az akadémia tanszakait és a kollégiumot átadta az egyetemnek. Baltházár püspök megható beszédet mondott, amelyben a lelkiismereti szabadságot magasztalta.

— Elhalasztott utburkolás. A vasuti felüljáró burkolására kiírt versenytárgyalást, mint ismeretes, nem tartotta meg a gazdasági szék, mert az államvasutak üzletvezetősége arról értesítette a tanácsot, hogy a radnai második vágány fektetése miatt a felüljárót átalakítják. A tanács a halasztást arra használja fel, hogy a vasutal az ut fenntartására vonatkozólag új megállapodást teremtsen. A közlekedési bizottság ma *Lócs Rezső* helyettes polgármester elnöklésével tartott ülésén, amelyen a vasut képviselőjében *Justh Ferenc* helyettes üzletvezető is megjelent, elvileg elhatározta a burkolás elhalasztását, a vasutnak kötelezettségére vonatkozólag tovább folynak a tárgyalások.

— Eldöntetlen jogi kérdések. A jogügyi bizottság ma tartott ülésében tárgyalta *Sebessy Ferenc* felebbezését, amelyet a közgyűlés azzal adott vissza, hogy a tanács alaposan készítse elő. A bizottság nem döntött, mert a felebbező ma megjelent *Jegessy Károly* dr. tiszti fő-ügyésznél és írásos bizonyítékot produkált arra, hogy a város házi kezelésben is készítettett butorokat. Erre vonatkozólag nyilatkozattételre hívja fel a mérnöki hivatalt. — A tanács 1000 koronáért bérbe akarja adni a színházi reklámfüggönnyt. *Czeiler és Glück*, az eddigi bérlők azt vitatják, hogy nekik kizárólagos joguk van a városi közterületeken a hirdetésekre és felebbezést adtak be a tanács határozata ellen. A jogügyi bizottság hosszas vita után sem tudta megállapítani, hogy a vállalkozókkal kötött szerződésből kimagyarázható-e a monopólium és így azt javasolja, hogy habár a kérdés vitás, méltányosságból a céggel kössön a tanács alkut a függönyre.

— Eszperantisták a gyermeknapon. Az elmúlt évhez hasonlóan az aradi eszperantó-egyesület az idén is ki fogja venni részét a gyermeknap rendezésének faradságos, de szép munkájából. *Fodorné Schulz Szerafin* és *Bigonió Maria* urak vezetésével a rendezőség lelkes kis gárdája fáradságtalan tevékenységet fejt ki. Érdekessége lesz a szép eszperantósátornak a világposta. A *Matzky-cukrászda* előtt *Kara Győző* nével az élén, a *Salacz-utca* sarkán *dr. Mülek Lajosné*, *Vertán Lukácsné* és *dr. Vertán Oszkárné* vezetésével, a minorita-templom előtt *Berseny Béláné*, *dr. Leitner Ernőné* és *dr. Páris Lajosné* felügyelete alatt és végül a vasuti állomásnál *Just Ferenc* személyes vezetése alatt gyűjtenek a jótékony urnák.

— Bosnyák diáksztrájk. *Szerajevóból* jelentik: A mostari gimnázisták ügyében úgy ítélték, hogy 16 szerb, 7 muzulmán és 1 horvát diákot az összes bosnyák-hercegovinai középiskolákból kitiltottak. A középiskolák növendékei kijelentették, hogy szolidarisak kitiltott társaikkal és ha az ítéleten nem enyhítenek, általános diáksztrájkot rendeznek. A diákság két vezetőjét *Máricsot* és *Malicsot* születési helyükre toloncolták.

— Drága utazás. *Nagykanizsáról* jelentik: *Dombóvár* és *Somogyiszob* között haladó vonaton egy utas magára zárta a fülkét, amelyet belülről bedróttozott és még a kalauzt sem engedte be. *Somogyiszobon* csendőrök segítségével kinyitották a fülkét és az utassal megfizették *Dombóvártól Somogyiszobig* a fülke összes helyeinek árát, 54 koronát.

— A tanító tragédiája. *Nyiregyházáról* jelentik: Tegnapi hajnali két órakor a nyirábrányi pályaudvaron, a harmadosztályú váróteremben hasbalötte magát *Marosán György* biharszentendrei tanító. *Marosánt* a debreceni kórházba szállították, ahol a rendőrtisztnek, aki kihallgatta, csak ennyit mondott:

— Nem tudtam a fizetésemből eltartani a családomat.

Délután a szerencsétlen tanító meghalt. Özvegye és hat gyermeke siratja.

— *Katasztrófa* a motorversenyen. *New-yorkból* jelentik: A *Pittsburgban* rendezett motorbicikli versenyen az egyik versenyző kerekpárja áttörte a korlátot és a közönség soraiba futott. Két ember meghalt, tizenöt súlyosan megsebesült.

— Egy évi fogház a *Monna Lisa* tolvajának. *Florenzből* jelentik: *Perugiát*, aki a *Louvre*-ból a *Monna Lisát* ellopta, a bíróság egy évi és tizenöt napi fogházra ítélte.

— *Eljegyzés*. *Néhai Liffa János szemlaki* ev. lelkész leányát, *Olgát* eljegyezte *Mitykó János Aradról*.

— *Uj menetrend az Acsev. vonalán*. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága a hegyaljai szőlőbirtokosok és a hegyaljai közönség érdekében és kényelmére arad-brádi vonalán f. év június hótól kezdve az eddigi vonatoknak változatlanul való fenntartása mellett, *Arad-Pankota* között és *Ujszentannától-Aradig* több új vonat közlekedését határozta el és vezette tényleg be. Ez új vonatok miatt az *Ujszentanna-kétegyházi* vonalon két vonat menetrendje lényegtelenül megváltozott. Itt megemlítjük, hogy a *Borossebes-menyházi* vasut menetrendjében az utazó közönség részére kiadott kis zseb-menetrendkönyvecskében sajtóhiba van, amennyiben a *Borossebesből* este 6 óra 40 perckor induló és *Menyháza-fürdőre* 6 óra 47 perckor érkező vonat nemcsak ünnep- és vasárnapon, hanem naponta közlekedik. Felhívjuk a közönség figyelmét a lapban közölt részletes menetrendhirdetményre.

— *Tót agitátorok*. *Budapestről* jelentik: A *Keleti Értesítő* jelenti *Turócszentmártonból*. *Szerdán* ideérkezett *R. W. Seaton Watson* abból a célból, hogy a tót nemzetiségi párt vezetőivel tárgyaljon, vele van *R. Joung* fiatal angol tudós. A tót nemzetiségi párt a vendégek tiszteletére ebédet adott.

— *Felgyújtott templom*. *Londonból* jelentik: A *Breadsal* nevű templom, amelyben számos történelmi nevezetességű műkincs, többek között *Darwin Erasmus* emlékszoba van, leégett. Azt hiszik, hogy a templomot szőffrazettek gyújtották fel.

— *Hirtelen halál*. *Józsa István* feltóti lakos ma délután halászni ment a *Csigérbe*. Alig hogy a vízhez ért, összeesett és meghalt. Holttestét a folyóból huzzták ki. Szívszélhűdés ölte meg.

— *A Colosseum Cirkusz* — miként előre megjósoltuk — tegnapi előadására az összes jegyek elkelték és a pénztár előtti nagy tolongás arra bírta az igazgatóságot, hogy mátol kezdve egész napon át árusítja a jegyeket a cirkusz szalonkocsijában.

— *Leégett község*. *Kismartonból* jelentik: Ma délután tűz ütött ki *Alsókismartonban*. Husz ház, az ugynevezett *Zsidó-utca* a lángok martaléka lett.

— *Elgázolt kisfiu*. *Békéscsabáról* jelentik: *Medovarszky Ádám* 5 éves kisfiu a motoros vasutnál játszadozott, közben a vonat elindult és valósággal ketté szelte a gyermeket.

— *Neptun strand-fürdő*, modern berendezés, nap- és lég-fürdők. *Uzoda* uraknak és hölgyeknek. Nyitva szeptember végéig. 3571

— *Harminc százalékkal olcsóbb lett* a gyermekkocsi a *Fischer Nagy Áruház Gyári-raktárában* *Aradon*, *Szabadság-tér 12.* szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

— *Sokszorosítások*, írásmunkák, fogalmazványok, beadványok, fordítások magyar-, német-, francia-, angol nyelvben legjutányosabban olvállal *Engel* írógépvállalata, *Lázár Vilmos-utca 2.* 657

SPORT.

+ *Az Aradi Hajós Egylet* szombaton június hó 6-án klubházában csolnak avató estélyét tartja társasvacsorával egybekötve, melyet kedvező idő esetén összes hajóinak vízrebocsátásával díszes — lampionos parti — előz meg. Ez uton kéri fel az elnökség a t. tagokat, hogy fél 7-re a klubházban teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

+ *Atlétikai viadal*. Az *Aradi Atlétikai Klub* e hó 7-én, azaz vasárnap délután 3 órakor rendezi *Török Gábor-utcai* sporttelepén az évi első országos atlétikai viadalát. A verseny 12 számból fog állani s azon az *AAK* atlétagárdáján kívül a *Müegyetemi Atlétikai és Football Klub* s a *budapesti Munkástestedző egyesület* vesz részt. A verseny 40 filléres sportjeggyel tekinthető meg. Diákok belépőjegye 20 fillér.

+ *Az AAK. sporttelepén* szombaton délután a középiskolák, hétfőn délután pedig a polgári iskolák tornaversenye kerül megrendezésre.

Meglepő jutányosan kapható a szénsavas alkalikus

Apollo borvíz

1/2 literes üvegekben minden aradi fűszerkereskedésben 20 fillérért, üvegbetét 10 fillér. :: Igyuk e külön ásványvizet, mely üdit és gyógyít.

VÁROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1914. évi június hó 10-én, d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaboknak. 15. A tanács jelentése a néhai Kossuth Ferenc elhalálása alkalmából tett intézkedésekről. 16. A tanács előterjesztése a néhai Szubotios Gyula volt szabadkai járásbírótól a Weitzer János alapítvány részére követelt 800 korona tartozása törlése iránt. 17. A tanács előterjesztése Pelikán Józsefnek városunk községi kötelekébe leendő felvételének kilátásba helyezése iránt.

MULATSÁGOK.

(=) Hangverseny. Az aradi posta- és táviráda altisztek és szolgálk dalköre által hirdett hangverseny pünkösd első napján a rossz, másodnapján pedig a bizonytalan idő miatt nem lett megtartva. Ezen hangverseny folyó évi június hó 7-én délután 4 órától este 8 óráig a csász. és kir. 33. gyalogezred zenekara közreműködésével a méltóságos báró Nopcsa-tünderkertben Wallinger vendéglős kiszolgálása mellett lesz megtartva. A műsort, mely belépőjegy gyanánt is szolgál, a rendezőség 40 fillérben állapította meg. Külön meghívó nem bocsátatik ki, a dalos egyesület ezuton fiztetéssel hívja meg a nagyérdemű közönséget. Rossz idő esetén a hangverseny 11-én, urnapján tartatik meg. 3539

Balgótarjáni	— — — — —	680 —
Köszti Vasút	— — — — —	589 75
Tórozi Villamos	— — — — —	815.25

Bécsi értéktőzsde (június 5)

Oestrák hitel	— — — — —	602 —
Magyar hitel	— — — — —	777 —
Oestrák-magyar államv.	— — — — —	686 —
Déli vasút	— — — — —	69.50

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának átvett árujegyzése. (Arak 100 kilogrammonként korona irántban.) 1914. jun. 5. Buzs 75 kilogrammos 25.70—25.80, 77 kilogrammos 25.90—26.00, 77 kilogrammos 26.10—26.20, 78 kilogrammos 26.30—26.40. Rozs (prima) 19.70—19.90, (közép) 19.50—19.60, Árpa (sarlós) 19.70—19.90, (közép) 18.70—18.90, Zab (prima) 15.00—15.10, (közép) 14.10—14.50, Tengeri rizs (magyar) 12.40—12.50, (román) régi 13.70—13.80, új 10.30—10.50, Turgenya 100 kgr. (fehér) 6.20—6.30, (rózsas) 7.90—7.10.

Feladvány szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

Az ember tanuljon

abból, a mit átél. A ki tavaly nyáron a nagy vakációban átszenvedte az állandó esőzést, a ki fázott a nyaralóban és nátháját gyógyította, az megtanulhatta, hogy minden eshetőségre kell gondolni és néhány doboz valódi Fay-féle sodenit — de csakis Fay-félét — magával kell vinnie! Fay sodenitje dobozonként 1 korona 25 fillér és mindenütt kapható. 9483

Limbeck János és Fia „Első m. k. szab. érckoporsó-gyára és temetés-rendező vállalata

Najmányi Béla úgy a saját, mint gyermekei Béla és Margit, valamint az alulírottak nevében is szomorodott szívvvel tudatja a szeretett és felejthetetlen jó feleség, illetve édes anya, leány, testvér, sógornő és rokon

Najmányi Béláné szül. Repeczky Antalkának,

f. é. június 5-én reggel 3/9 órakor, életének 51-ik és boldog házasságuk 34-ik évében, hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai június 6-án d. u. 3 órakor fognak Tökölly tér 6-ik számú házban a róm. kath. egyház szerzetesei által szenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szt.-mise a boldogult lelki üdvéért június 10-én d. e. 8 órakor fog a főt. minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Aldott legyen emlékezte!

Arad, 1914. június hó 5-én

Ész. Repeczky Ferenczné szül. Török Ida, édesanyja. Gerdánovits Iván, veje. Kripp Vilmosné szül. Repeczky Árpádka, testvére. Kripp Vilmos, sógora. 41

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Működés kezdete.

Budapest, június 5.

Közvetítés.

Amerika egygyel olcsóbb. Kínálat, vételkedv gyenge, 10 ezer mm. 5—10 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Dél- várlat	2 órai szérlat
Buzs 1914. októberre	12.94—12.95	12.96—12.97
Buzs 1915. április a	13.12—13.13	13.13—13.14
Rozs 1914. októberre	9.63—9.64	9.61—9.62
Tengeri rizs júliusra	7.64—7.65	7.66—7.67
Zab 1914. októberre	7.67—7.68	7.69—7.70

Arak 50 kfg-ként számítva.

Budapesti értéktőzsde (június 5)

Oestrák hitel	— — — — —	589 75
Magyar hitel	— — — — —	777 —
4% koronajáradék	— — — — —	80 02
Oestrák-magyar államvasuti	— — — — —	725 —
Jelzálogbank	— — — — —	402 —
Lezámitolóbank	— — — — —	489 —
Buzsai Bank	— — — — —	476 50
Magyar Bank	— — — — —	492 —
Kereskedelmi Bank	— — — — —	3625 50
Bizományos	— — — — —	610 —

MENETREND.

Arad—Nagyvárad.

Arad	1.	5.00	6.20	8.20	11.42	4.15	9.39	4.51
Csaba	é.	6.27	7.23	9.23	1.12	5.19	11.01	6.54
	i.	6.49	8.19	11.40	1.38	5.56	1.47	1.47
Nvárad	e.	9.40	12.01	2.15	4.—	8.20	3.54	8.54

Nagyvárad—Arad

Nagyvárad	i.	8.00	8.01	10.10	1.15	4.40	7.52	1.14
Csaba	é.	8.12	11.08	12.37	4.34	7.22	1.04	8.26
	i.	11.27	11.27	2.05	5.57	7.29	9.06	4.22
Arad	é.	12.32	12.32	3.11	6.59	9.03	10.09	5.57

A vástag számok a gyors-, a dült számok a motor-, a rendes számok a személyvonatokat jelzik.

IGLÓFÜRED

gyógyfürdő (Szepesmegye)

vasuti állomás: Igló. (Automobiljárat.) Gyönyörű fekvéssel, fenyvesekkel körülvéve, teljesen védett fekvésű hely. Elsőrendű vizgyógyintézet az összes fizikai gyógyító eljárásokra. Inhalatórium, szénsavas fürdők, fekvőcsarnok, hiszálókúra stb. Szórakozásokról gondoskodva. Kifűző konyha. Fürdőorvos Dr. Lorenz Hugó. Arak mérsékeltek. Tájékoztató leírást (prospektust) kívánatra küld. Iglófűred gondnokasága.

Ügyvédi irodák b. figyelmébe.

A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900—1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

„MODIANO” CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGÁBB DE A LEGJOBB!

„Orosz tanácsra úgy a hüvelyek mint a lapocskák nyomatlanok, de mindenikben benne van a nyomással, az idejegy és a gyártás dátuma. Igazság.”

Első Aradi Orthodox Szalámigyár
Herskovits Dezső és Társa
 ARAD, Boros Béni-tér 11. sz.
 Telefon szám 820. Sürgőncim: Szalámigyár Arad.

Ajánljuk kitűnő minőségű szalámi, kolbász, hideg felvágott füstölt-hus készítményeinket a legjutányosabb árak mellett. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alulírt helyen
eladó égetett téglá

malter-homok, egy homokbánya és a Mosóczy-telepen több kisebb-szerű ház szép nagy kerttel kedvező fizetési feltételek mellett.

Flórián-utca 6b sz.
3-ik ajtó.

12417—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi minster 65596 II. B. I. 1914. számú körrendelete alapján felhívom az érdeklődő közönség figyelmét dr. Kerestty, dr. Volf és társa vegyészeti gyár részvénytársaság (Budapest Ujpest Fő-utca 5.) által, a kártekonny és duvadak irtására szolgáló honi gyártmányu Strichinin készítményére; a mely hasonló külföldi készítményeknél olcsóbb, de azokkal szemben a versenyt minden tekintetben kiállja.

Arad, 1914. évi május hó 20-án.
 Green
 főkapitány.

Költözködők
figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít

Koch Dániel
 Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

12157—1914.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. honvédelmi minister urnak 60040/24—1914. sz. alatt kelt leirata alapján a báró Wülfersdorf-Urbair Bernát altengernagy által két szegény beteg tenge északonra segélyezésére létesített alapítványra vonatkozólag pályázatot hirdetünk.

A pályázati hirdetés hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthető.

Arad sz. kir. város tanácsától
 1914. évi május hó 16-án.

A városi tanács.

Az „Acsev. Szárnyaskerék Dalkör”
 pünkösdkor elmaradt nagyszabásu
 népünnepélye, tündérestje, táncmulatsága
1914. évi június hó 14-én, vasárnap
 délután és este lesz megtartva
a városligetben.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

Ezennel közöljük, hogy 1914. évi július hó 1-től kezdve törzsrészvényeink 1913. évi osztaléka címén: **Tíz korona.**

**6%-os elsőbbségi részvényeink 1913. évi rész-
 osztaléka címén: Hat korona és 5%-os másod-
 sorozatu elsőbbségi részvényeink 1913. évi rész-
 osztaléka címén: Öt korona fizettetik ki és pedig:**

Aradon a társaság főpénztára, és az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár r.-tsg,
 Budapesten a Magyar Agrár és Járadekbank részvénytársaság,
 Bécsben Shoeller und Comp urak,
 Berlinben a Nationa bank für Deuschland, a Bank für Handel und Industrie, és a Berliner Bankinstitut Joseph Goldschmidt und Cie,
 Mjm Frankfurtban a Dresdner Bank in Frankfurt am Main által.

Arad, 1914. június havában.

Az igazgatóság.

Nyomtatványok

izléses és esimes kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

PREMIER

Gyönyörű árjegyzék ingyen.
 Premier-Werke, Eger i. B.

Farkas János

mészáros és hentes,
 Arad, József főherceg-ut 7.
 Városi és megyei telefon 739.

Ertesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai naptól fogva üzletemben a különleges husokat a következő árakban arusítom:

Marhahus:

Szegyhus levesnek	1 klgr.	1.— K.
Leveshus	1 klgr.	1.28 K.
Leveshus	1 klgr.	1.52 K.
Pecsénye husok	1 klgr.	1.60 K.
Beaufstack	1 klgr.	2.— K.

Sertéshus:

Karaj	1 klgr.	1.84 K.
Czomb	1 klgr.	1.68 K.
Tarja	1 klgr.	1.68 K.
Lapoczka	1 klgr.	1.68 K.
Oldalas	1 klgr.	1.52 K.
Darált hus	1 klgr.	1.52 K.
Zsir	1 klgr.	1.40 K.
Zsir szalonna	1 klgr.	1.36 K.
Háj	1 klgr.	1.60 K.

Borjuhús:

Pörkölt hus	1 klgr.	1.40 K.
Vesés	1 klgr.	1.40 K.
Szegye	1 klgr.	1.40 K.
Cottlete	1 klgr.	1.60 K.
Lapoczka	1 klgr.	1.80 K.
Czomb		2.40 K.

Ugyancsak a legjobb minőségű növendék hus is legolcsóbb árban kapható.

Naponta frissen vágott marha, borju és sertéshus, legjobb minőségben felvágottak, sonka és kolbász, szalonna és zsír nagyban és kicsinyben. Szives pártfogást kér:

Farkas János.

Használt ólom
 megvételre kerestetik.

Szőlőkötöző-fonal

elsőrendű három és négy águ karikás és zöldhajtás kötözésre

Ponyvák, zsákok, szalmazsákok

Legjobb beszerzési forrása

Erdélyi és Bácskai Iparáruraktár REICH B. KÁROLY FIA ÉS TÁRSA
 cégnél Andrassy-tér 6. szám. (Verbos-ház.)
 Városi és megyei telefon 649.

13568-1914. kh z

Hirdetmény

Közhírvé teszem, hogy t. h. 2-án Tornya községben 2 drb. A. V. 155. jegyű csikó bitarságban felfogatott.

Arad 1914. május 30-án.

Greén, főkapitány.

Kalmár József villanyszereplő

Arad, Salacz-utca 2. sz. Telefon 242. Telefon 245.

Ajánlja

Élettözködők figyelmébe:

Villanyos világítási berendezések, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka.

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűtőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfmark lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket.

4138-4739-5622-5948-1914.

Hirdetmény.

Az aradi m. kir. Pénzügyigazgatóság által felülvizsgált és értekezített 1914. évi házbéradó, házoztály adó, házbér pótlék, földadó IV. oszt. ker. adó és tőkeamatadó kivétési lajstromokat 1914. június hó 2-től a városi adóhivatal helyiségében 8 napi közzemlére teszem.

Figyelmzettem az adófizető polgárokat, hogy azokat ezen idő alatt bárki betekintheti s az adó atásáról meggyőződést szerezhet, a lajstromok ezen kitételének a felbontási határidő megállapítására nincs kihatása mert a közzemlére való kitétel csupán az adókivétel nyilvánosságának és az adózók bővebb felvilágosításának érdekében eszközöltetik.

Ezen közzemlére kitett adók elleni netáni feletbezekekre a határidő ezen adóknak az adók nyvecskében történt előírásától illeve az előírt nyvecskék kézbesítésének napjától számított 15 nap.

Ezen adók elleni felebezés az aradi m. kir. Pénzügyigazgatóságról adandók be.

Arad, 1914. május 28

A városi adóhivatal.

PENSIO EXQUISITE VILLA IRENEA VOLOSKA-ABBZIA. Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

Medgyaszay

Vilma

kabaréja

Június hó 8., 9., 10., 11. és 12-én

a Fehér Kereszt szállodában.

Fellépnek: Vörös Iy, Mátray Bözsi, Kőváry Gyula, Boross Géza, Papp János, Máhr Nándor és Rajna Sándor karmester :- Konferencler: Kőváry Gyula.

Az előadás kezdete 9 órakor.

Helyárak: I. hely 3 kor. 20 fill., II. hely 2 kor. 20 fillér műsorral együtt.

Arad-Csanádi Egyesült Vasutak menetrendje. Érvényes május hó 1-től.

Arad-Szeged. Table with columns: Allomások, Szem. V., Mol. V., Gyors M., Mol. V., Szem. V., Mol. V., Gyors M., Mol. V. and rows for various stations like Wien Stb., Bpest kpu, Nagykikinda, Temesvár, Tóvis, Brád, Arad, Nagybuszák, Csátatelepi hízalda, Pécskaszenttamás, Opécska, Opécskai tany., Battonya, Tompapuszta, Belsőpergpuszta, Mezőhegyes érk., Kétegyháza érk., Orosháza érk., Mezőhegyes ind., Csanádpalota, Nagylaki kendergy., Nagylak, Magy.-csanád megálló, Apátfalva érk., Hmvasárh. érk., Nagyszentmiklós ind., Apátfalva ind., Makó ind., Kiszombor, Sz. sz. őrház m. h., Giszellatelep kitérő, Deszk, Szőreg érk., Temesvár érk., Nagybecsk., Szőreg ind., Ujszeged, Szeged érk., Szeged-Rök érk., Wien nypu., Wien Stb.

Szeged-Arad. Table with columns: Allomások, Szem. V., Mol. V., Gyors M., Mol. V., Szem. V., Mol. V., Gyors M., Mol. V. and rows for various stations like Temesvár ind., Wien Stb., Bpest nypu., Szeged-Rök., Szeged ind., Ujszeged, Szőreg érk., Nagybecsk ind., Temesvár, Szőreg ind., Deszk, Giszellatelep kitérő, Sz. sz. őrház m. h., Kiszombor, Makó érk., Apátfalva érk., Nagyszentmiklós érk., Hmvasárh. ind., Apátfalva ind., Magy.-csanád megálló, Nagylak, Nagylaki kendergy., Csanádpalota, Mezőhegyes érk., Orosháza érk., Kétegyháza érk., Mezőhegyes ind., Belsőpergpuszta, Tompapuszta, Battonya, Opécskai tany., Opécska, Pécskaszenttamás, Csátatelepi hízalda, Nagybuszák, Arad érk., Brád érk., Tóvis, Temesvár, Nagykikinda, Bpest kpu., Wien Stb.

Ezen rovatban minden szöveg egy-egy beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri utca 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőegység: 357. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — vagy levélbélyegekben. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. A kiadóhivatalban a hirdetés felvételéért a kiadóhivatali díjat a kiadóhivatali díjban megjelölték. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali díjára díjtalanul megszerkesztül. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.

Az Aradi Közlöny részére hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban József főherceg-utca 22. (Bejárati a Kossuth-szoborral szemben.) Továbbá

BUDAPESTEN:

Blockner I. IV., Semmelweis-u. 4. sz.
Györi és Nagy VII., Erzsébet-körút 5. sz.
Janus és Társa V., Dorottya-u. 11. sz.
Mosse Rudolf VI., Andrássy-utca 2. sz.
Tenczer Gyula IV., Szervita-tér 8. sz.
Schwartz József VI., Andrássy-utca 7. sz.
Hegy Lajos VII., Király-u. 67. sz.
Eckstein Bernát VII., Erzsébet-körút 38.
Mezei Antal IV., Eszék-utca 5. sz.

NAGYVÁRADON:

Hegedüs Hirlapiroda Rákóczi-utca 5.
TEMESVÁR—BELVÁROSBAN:
Engel Jenő hirdetőiroda vállalata Jenő herceg-utca.

SÉCSBEN:

Haassenstein & Vogler I., Neuer-Markt No. 8.
M. Duckes Nachf. I., Wollzeile No. 9.
Rudolf Mosse I., Sellerstätte No. 2.
Eduard Braun Rothenturmstr. No. 9.
Heinrich Schalek I., Wollzeile 11.
Bock & Herzfeld I., Adlergasse No. 6.

BERLINBEN:

Dr. Jr. F. C. Ellmenreich Berlin-Vilmersdorfer, Holsteinsche Str. 82

Azon apróhirdetésekre vonatkozó adománnyal, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóhivatalban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Manó!

Szombaton szokott időben okvetlen várlak. Vásárnap elutazom. Kézcsók Mérnököktől. 3617

ALKALMAZÁST KERES.

Fiatalember

bázi szolgál, szobainas vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Egy középkorú

özvegy nő házvezetőnői állást keres magános urnál, vagy úri családnál. Cím a kiadóhivatalban. 3588

Első referenciákkal

rendelkező, volt gyárvezető, ügynökségi vagy gyárfelügyelői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3584

ALKALMAZÁST NYER.

Gyakorlottabb

írásokat azonnal alkalmaz Dr. Vajda Iván, Szabadság-tér 18. 3587

Egy német leány

két nagyobb leánya mellé keresetnek. Bővebbet a Hajós gyógyszerárban. 3609

Gyakornok,

ki irodai gyakorlattal rendelkezik, perfit gápiró, azonnali belépésre kerestetik. Szakmabeli előnyben részesül. Korais Zsigmond és Márton, Boros Béni-tér 21. 3621

Intelligens

német kisasszony két gyermek mellé azonnal felvétetik Apponyi Albert-körút 8. sz. földszint 2. 3605

OKTATÁS.

Engel

keresk. szaktanfolyama. Könyvitel, levelezés, gép- és gyorsírás, ker. számtan. Junius hó elején új nyári tanfolyamok kezdésüket. Nappali és esti tanfolyamok, teljes gyakorlati kiképzés keresek és ügyvédi irodák részére. Díjtalan állásközvetítés. Mérsékelt tandíj. Lázár Vilmos-u. 2. Földes-palota mellett. 651

KIADÓ LAKÁS.

Egy csinosan butorozott különbejárta szoba, a törvényszékekkel szemben, azonnal kiadó. Cím: Erzsébet királyné-körút 37., II. em., 16. ajtó. 3606

Butorozott szoba

azonnal vagy későbbre is kiadó a Szent Pál-utca 3. sz. alatt. 3618

ÜZLETEK.

Jóforgalmu

vegyeskereskedés jutányos áron azonnal átadó. Cím a kiadóhivatalban. 3546

Jóforgalmu szatócsüzlet

korcsmával, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3597

A Salacz-utcában

irodának vagy üzletnek alkalmas helyiség azonnalra, vagy augusztus 1-re kiadó. Felvilágosítást telefon 877. 3692

Bérbeadó vagy eladó

üzletház, 12 éves vegyeskereskedéssel, korlátlan itamérési joggal, 10000 lakosságú vidéki román községben. Felvilágosítást ad Szűcs F. Vilmos Arad, Karolina-utca 8. 3622

INGATLAN.

Házeladás.

Baross-park közelében egy emeletes ház két lakással eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3254

Eladó

egy kisebbszertű adómentes bérház a Ferenc-tér szomszédságában elköltözés miatt minden elfogadható áron. Cím a kiadóhivatalban. 3527

Bérbeadó

egy 57 haldas kisbirtok, melyen gazdasági épületek is vannak. Felvilágosítást ad id. Boros Péterné szül. Demeter Rozália, Borosjenő Főút. 3690

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Próbálja meg

a Palermó pörkölt kávé, amelynél jobb kávé nem létezik, ize, aromája páratlan. Naponta friss pörkölt! Dürr Gusztáv fűszer- és kávénagykereskedés Aradon, a városházzal szemben. 3577

Fekete fedeles hintó

teljesen újonnan átalakítva, igás kocsi, lószerszámok, tűzfecskendő, egy szecsakavágó, egy répvágó, mind jókarban, eladók. Sörház-utca 3. 3555

Wertheim-szekrény,

egy Monarch-írógép, egy angol íróasztal, továbbá fényezett és festett íróasztalok, egy másoló prés állvánnyal, eladók. Petőfi-utca 7., I. em., ajtó 3. 3555

Téglagyártási felszerelések

u. m.: verőasztalok, targoncák, formák, padlók, mind jókarban, továbbá szárítósszinek, takaródeszkák, acél sirtalpak, cement kútgyűrűk, teljes kútfelszerelések és apró szerszámok, eladók. Sörház-utca 3. 3555

Téglaveréshez

megfelelő forgatott és összehordott agyag-föld (cca 1.000.000 téglának elgondó) földigőzészára, eladó, a földigőzészára hely is lesz adva. Sörház-utca 3. 3555

Teljes

asztalosműhely berendezés négy emberre, olcsón eladó. Arad, Fábrián László utca 13. 3585

Sertésbetegség nincs többé

házánál, ha meghozatja a híres szegedi sertéstápport, a hizlalást és nevelést rendkívül elősegíti, soha nem betegszik meg a sertés, ha hetenként egyszer ezen porból kap, amit több ezer elismerő levél bizonyít. 8 dobozt 4 koronáért, 5 kilót 10 koronáért küld. A készítő levélcíme: Zenke Zoltán, Szeged. 3589

40 H. P. teher automobil

részére keresek helyben, vagy vidéken tömegesebb fuvarozásokat minden elfogadható áron, esetleg köcsönképpen is átengedem, vagy kedvező feltételek mellett el is adom. Rubinstein Mór, Arad, cs. kir. csapatok szállítmányozója. Telefon 188. 3450

Legjobb lugmentes

arc- és kézmosó a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fillér. Mindkét szappan tiszta növényi szilárdítókból készül, lugmentes, a legfinnyásabb arcú hölgyek és gyermekek, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és leghatásosabb fürdőszappan az Angol fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Földes gyógyszerár Deák Ferenc-u., Hehs gyógyszerár Batthyány u. 1224

Egy elegáns szalon csillár 90 koronáért eladó. Nádor-utca 14. szám. 3604

Egy gyermek részagy,

egy nagy részagy, mindkettőn madrac, egy háromágú villanyluster igen olcsón kapható Hoffmann Sándornál, Andrássy-tér 20. 3618

Egy

jókarban levő elsőrendű pianó költözéskor miatt eladó. Bővebbet a dohánybevitel hivatalnál Simándi utca 4. szám. 3614

Egy kilences számú

alig használt stíriai harisnyakötőgép eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3620

Veszek

a legmagasabb áron uraktól levetett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignáz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2883

Butorok.

Komplett hálószoba, ebédlő kredenc, konyhabutorok, asztalok, székek, elköltözés végett olcsón eladók Rákóczi-utca 7., I. em. 3553

Viszketegségi bőrbajokat,

bűzös lábizmát egy pillanat alatt megszüntet készítményem, ha soha nem mossa is a lábát. Egy elegáns üveg 5 korona. Készítő levélcíme: Zenke Zoltán Szeged. 3589

Legfinomabb

szepességi málna-szörp különként 2 kor., üveg 20 fill. Citrom-szörp különként 2 korona. A citrom-szörp egy-két evőkanálnyit mennyisége alkalmas egy pohár legfinomabb limonádé előállítására. Szeder-szörp különként 2 kor. 40 fill. Ribizke-szörp 2 kor. 40 fill. Földes Kelemen gyógyszerár Arad. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerárában. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Moderna

2 szoba, előszoba, fürdőszoba lakás augusztusra vagy előbbre kiadó Rákóczi-utca 7. sz., I. em. Üzlethelyiség Deák Ferenc-utca 16. kiadó. 3554

Nagy raktárhelyiség kiadó

augusztus 1-re Hajó-utca 1. sz. alatt. Bővebbet Éles Árminnál. 3494

Ezerjófi

gyomor elixír. Készítési savak, érvágytalanság, felfuvás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bélférges (glisták) béibacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Raktárak Hehs Vilmos gyógyszerár Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszerár Aradon, Deák Ferenc-utca. 3189

Lázár Jenő

Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS-PALOTA II. KAPU.
Szabad lifthasználat. Telefon 993. szám.

Vizsgázott fogtechnikus.

Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára 5187

ARADON, Batthyány-utca.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és legjobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

A mértéktelen dohányszívogatás szenvedély legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb el-
lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: 1 korona.

Ha tyúkszeme van és gyöttri nagy kín,

A legjobb gyógyszer az Anagallin.

Ára utasítással 70 fillér.

Egészséges és izmos lesz, Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz, Mert csak egyedül jót tesz A valódi „Doré Sósorszesz“

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10 f. és 2 kor. 20 f. Próbáüveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.
(A megyeházzal szemben.)

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

Elismert legjobb szabású divatbluzok

valamint

legújabb divatu fehér grenadin-, batist- és vászonruhák

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermekek felöltők,

Leányka ruhák,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és
Gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Észabott árak!

Telefon 238.